

„Az emberiség történelme a múltban jórészt a természet elleni, fennmaradásért vívott küzdelem története volt. Századunk meghozta azt a felismerést, hogy éppen a fennmaradásunkhoz kell a természetet megvédenünk.”

Jacques-Yves Cousteau

**Útmutató
fenntarthatósági
jelentések
készítéséhez**

Fenntarthatósági jelentéstételi útmutató

TARTALOMJEGYZÉK

Előszó	3
Bevezetés	4
Mi a célja a kiadványnak?	4
Mi az ESG?.....	5
Milyen előnyökkel jár az ESG jelentés a kibocsátók számára?	6
Milyen előnyökkel járt vállalati szinten a fenntarthatóság beépítése a vállalati stratégiába?	7
Milyen előnyökhöz vezet maga a jelentés a befektetők számára, és milyen módon érinti az ESG az üzleti kapcsolatokat?...9	
Mi az ESG hatása a vállalati kultúrára, a management és a munkavállalók elkötelezettségére és más motivációkra?.....	11
ESG és Felelős Társaságirányítási Jelentés	13
Szabályozási környezet	14
Előzmények.....	14
A fenntarthatósági jelentés tanúsításának követelményei	20
Érdektelt partnerek és a jelentés lényegessége	21
Érdektelt partnerek	21
Befektetői elvárások	23
Lényegesség	24

A jelentések tartalma, minősége, formátuma és gyakorisága	26
A jelentés tartalma	26
Minőség	29
A jelentés formátuma és közzététele	30
Jelentési kapacitások és kompetencia	31
A jelentési kapacitások kiépítése	31
Bevezetés az ESG Jelentési szabványokba	32
A kiindulásra alkalmas globális jelentési szabványok	32
Adott témákra vonatkozó globális közzétételi és célkitűzési sémák	35
Integrált jelentés az átláthatóság és a különböző adatok egymáshoz rendelése érdekében	36
ESG adatok az adatgyűjtéstől a kibocsátók minősítéséig	37
A fenntarthatósági adatok gyűjtése	37
Főbb ESG minősítők és a minősítés fontossága	38
A BÉT korábbi ajánlásai	40
Jogi közlemény	41

ELŐSZÓ

A vállalatok környezettudatos fenntartható működése alapvető szemponttá vált az elmúlt évtizedekben nem csak az egyes nemzetgazdaságok számára, de globális szinten is. A jogi környezet folyamatos szigorodása mellett mind a befektetők, mind az üzleti partnerek, de még a munkavállalók részéről is elvárásnéppként jelentkezik a vállalatok környezettudatos és fenntartható működése. Mindezen elvárások fokozottan jelentkeznek a tőzsdei társaságokkal szemben, részben mert gazdasági jelentőségük meghatározó, részben mert üzleti, társadalmi szerepvállalással mindig is mintaként szolgáltak más vállalkozások számára.

A fenntartható környezettudatos fejlődéshez való alkalmazkodás követelményei globálisan egyre meghatározóbbak a tőkepiaci résztvevők működésében, ezért a Budapesti Értéktőzsde (**BÉT**) az ESG alapelvek mentén kiemelt figyelmet fordít a fenntarthatósági célok előmozdítására. A piaci szereplők fenntartható működésének elősegítése érdekében a BÉT szabályozási támogatást, illetve oktatási programokat nyújt, valamint aktívan közreműködik a hazai tőkepiaci infrastruktúra fejlesztésében.

Mindezek keretében a BÉT 2021. februárjában mutatta be az ESG Jelentési Útmutóját abból a célból, hogy irányt mutasson a hazai tőkepiaci szereplők fenntarthatósági törekvéseinek harmonizálásához.

2023-ban a BÉT igazgatósága a korábbi Felelős Társaságirányítási Bizottság feladatait kiegészítette a fenntarthatóság témakörével, egyben a bizottság nevét Fenntarthatósági és Társaságirányítási Bizottságra (**FT Bizottság**) módosította. Az FT Bizottság feladata többek között a BÉT által kiadott ESG Jelentéstételi Útmutató gondozása, továbbfejlesztése a hazai tapasztalatok, illetve a nemzetközi és hazai szabályozási változásoknak megfelelően. Az FT Bizottság ESG munkacsoportja elkészítette, az FT Bizottság pedig jóváhagyta a megújult kiadványt (Fenntarthatósági jelentéstételi útmutatót).

A BÉT különböző szakmai rendezvények, konferenciák, oktatások szervezésével folyamatosan terjeszti a fenntarthatóság eszméjét a lehető legnagyobb nyilvánosság számára. A fenntartható átalakuláshoz szükséges tudatosságot támogatja a termékfejlesztés is (dedikált piaci szegmensek, zöld befektetési termékek promóciója, stb.), emellett a tőzsdei társaságok részére nyújtott útmutatások segítik a kibocsátókat ESG tudatos gondolkodás kialakításában.

Végh Richárd
vezérigazgató
Budapesti Értéktőzsde Nyrt.

BEVEZETÉS

Mi a célja a kiadványnak?

A világ előtt álló globális környezeti és társadalmi kihívások ma már nyilvánvalók a kormányok, a vállalatok és a háztartások számára egyaránt. A tőkepiaci befektetők és elemzők mindinkább kiterjesztik vállalatértékelési modelljeiket fenntarthatósági követelményekkel, felismerve, hogy a hosszú távon sikeres befektetéshez tovább kell lépni a profitmaximalizálási elvárásokon.

A befektetők elvárják a társaságtól, hogy hosszútávú stratégiáikat **ESG alapelvek** mentén alakítsák ki, és ennek való megfelelésüket átlátható módon kövessék nyomon. A társadalmi és a befektetői elvárások érdekében a kormányzatok folyamatosan szélesedő és mélyülő jogszabályi előírásokkal követelik meg a nyilvános társaságtól a fenntarthatósági elvárásoknak való megfelelést, ezért egyre fokozódik a nyomás, hogy minél több nem pénzügyi, fenntarthatósághoz kapcsolódó információt tegyenek közzé magukról ahhoz, hogy megfelelő mennyiségű és minőségű adat álljon rendelkezésre a befektetői vállalatértékelési modellek elkészítéséhez.

Mindez azt jelenti, hogy a befektetési céltársaságok részéről az fenntarthatósági jelentések képezik az ESG átláthatósági törekvések középpontját, a piaci szereplők által közzétett ESG minősítések és jelentések számottevő mértékben alapoznak ezekre az információkra, és a zöld befektetési célpontokat kereső befektetők szintén támaszkodnak ezekre a jelentésekre. A riportolásra vonatkozó jogszabályi előírások, standardok,

a szakértők és tanácsadók mélyülő tudása és nem utolsósorban a kibocsátóknál felhalmozódó tapasztalatok segítik, hogy a tőzsdére bevezetett társaságok által szolgáltatott fenntarthatósági jelentések és adatok, azok terjedelme és a minősége folyamatosan javuljon. Néhány kibocsátónk magasszintű, integrált vagy éppen önálló fenntarthatósági jelentést készít, de olyan kibocsátók esetében, ahol az ESG csak az elmúlt időszakban került napirendre, még keresik annak helyét és szerepét a vállalati kultúrájukban és a vállalati értékteremtésben.

Jelen Útmutató célja, hogy segítséget nyújtson az érdeklődőknek és a BÉT-re bevezetett értékpapírok kibocsátóinak abban, hogy fenntarthatósági jelentéseiket elkészítsék. Több ponton eltér a kiadvány azonban elődjétől, bár fókuszában továbbra is az a törekvés áll, hogy adjon egy alapvető ismeretanyagot, definíciós kereteket azon vállalatoknak, akik e téren még nem mozognak otthonosan. Ugyanakkor az elmúlt évek robbanásszerű szabályozási fejlődésére tekintettel sok ponton túlhaladottá vált az előző kiadvány.

A megújult Útmutató főbb különbségei:

Nem tartalmazza már a korábbi ajánlásokat, amelyek a kibocsátókat a fenntarthatósági jelentéstételre ösztönözték, tekintettel arra, hogy többségük számára időközben jogszabályi kötelezettséggé vált a jelentéstétel.

Bár a felhasználói kör sokszínűsége miatt továbbra is maradtak benne alapkoncepciókat leíró részek, **elsődlegesen a CSRD (és ESRS szabványok) alapján készítenő fenntarthatósági jelentésekhez kapcsolódó újabb szabályozási kérdéseket és tudnivalókat tartalmazza**, az egyéb kötelezettségeket (pl. fenntarthatósági szempontú beszállítói lánc átvilágítás) csak említés szintjén kezeli.

Továbbra sem célja az Útmutatónak, hogy teljes képet adjon az ESG szabályozásról és annak részleteiről, tekintettel annak egyre növekvő komplexitására, folyamatos változására és az Útmutató terjedelmi korlátaira. Ezért felhívjuk a kibocsátók figyelmét arra, hogy a rájuk vonatkozó jogszabályokat folyamatosan kövessék és ezeknek megfelelően alakítsák adatszolgáltatásaikat és belső folyamataikat.

Bízunk benne, hogy az Útmutató segíteni fogja a kibocsátókat a fenntarthatósági jelentéstétel transzparenciájának javításában és hozzásegítik a kibocsátókat a fenntarthatóbb működéshez, az érdeklődőket pedig segíteni fogja abban, hogy egy kellően alapos betekintést nyerjenek a fenntarthatóság és az ESG riportolás világába.

Mi az ESG

A fenntarthatóság és az ESG gyakran szinonimaként használt fogalmak. Szorosabban véve a fenntarthatóság olyan folyamatokra és gyakorlatokra utal, amelyek pozitív – de legalábbis semleges – környezeti hatásokkal járnak, de tágabb értelmében kiterjed néhány társadalmi és vállalatirányítási kérdésre is, míg az ESG inkább ennek a témakörnek egy strukturáltabb módszertani megközelítésére utal.

Az ESG betűszó az alábbi rövidítésekéből áll:

- 'E' angolul az „environmental”, azaz a **környezeti kritériumokat** jelenti, például a klímaváltozás, légszennyezés, az erőforrások szűkössége, energiafogyasztás, hulladékkezelés, üvegházhatású gázok kibocsátása, a biodiverzitás csökkenése, stb.
- 'S' angolul a „social”, azaz a **társadalmi vonatkozás**, amely az üzlet és a társadalom közötti kapcsolódást jelenti meg, és megvilágítja, hogyan befolyásolja a vállalat a munkavállalók és a környező közösségek életét. A közegészségüggyel, oktatással, egyenlőséggel, diverzitással, testi épséggel és egészséggel, az egyes közösségeknek nyújtott támogatásokkal kapcsolatos kérdések az ide tartozó legfontosabb ügyek.
- Végül a 'G' angolul a „governance”, azaz a **társaságirányítás**, ami bepillantást enged a társaság működésébe, ideértve a vállalati tevékenységek széles körét, például a vezető testületek összetételét, a munkahelyi kultúrát, információmegosztást, belső ellenőrzést és jogszabályi megfelelést, a munka díjazását, hogy csak egy néhányat említsünk.

Használatban van még néhány hasonló fogalom, mint pl. az SRI és a CSR.

Environmental
Social
Governance

• A **Sustainable & Responsible Investment** (SRI, Fenntartható & Felelős Befektetés) általánosan meghatározza azokat a befektetéseket, amelyek fenntarthatósági tényezőket vesznek figyelembe (környezeti, társadalmi, gazdasági, etikai, stb.) a befektetés kiválasztása és tartása során. A befektetés az adott céltársaság által végzett tevékenység természetétől függően tekinthető “társadamilag felelősnek”.

• A **Corporate Social Responsibility** (CSR, Vállalati Társadalmi Felelősségvállalás) az a fogalom, amely leírja, hogy a vállalatoknak milyen interakciói vannak a társadalommal és a környezettel. Leggyakrabban egy üzleti modellre utal, amely lehetővé teszi a társaság számára, hogy a természetvédelmet, a környezet és a társadalom gazdagítását szem előtt tartva működjön.

Milyen előnyökkel jár az ESG jelentés a kibocsátók számára?

A BÉT-en jelenlévő kibocsátók esetében a fenntarthatóság kérdése folyamatosan épült be a vállalatok életébe. Bizonyos kibocsátók üzleti modelljének már kezdetektől az alapja volt a fenntarthatóság, másoknál az üzleti modell folyamatosan egészült ki a fenntarthatóság kérdéskörével.

A tőzsdei kibocsátók jelentős része már szembesültek azzal, hogy a fenntarthatóság és ESG témakörök komoly erőforrásokat igényelnek, de mindezek mellett komoly előnyökkel is járhat a kibocsátók számára, ha a fenntarthatóságijelentés eredményeit a kibocsátó maga is hasznosítja. Kölcsönözve egyik kibocsátónk gondolatát: „Aki úgy áll neki, hogy csak legyen túl rajta, az csak a hátrányait fogja érezni az egész folyamatnak.” Értékes lehet egy kibocsátó számára, ha a riportolási kötelezettséget a kibocsátó más aspektusok mentén is átgondolja, hogy **az ESG-re ne csak költségként, hanem befektetésként is lehessen gondolni.**

A BÉT felkért néhány kibocsátót arra, hogy osszák meg a tapasztalataikat arról, hogy a fenntarthatósági jelentések és a fenntarthatóság kérdésének a vállalati kultúrába történő beépítése során milyen előnyöket tapasztaltak. Három megközelítésben összegeztük kibocsátóink véleményét az ESG előnyeiről. Egy a vállalati stratégiára vonatkozó hatásokra kérdeztünk rá, míg a másik kérdésünk a befektetők és az üzleti partnerek számára előnyös aspektusokra vonatkozott, végül a harmadik kérdéscsoport a fenntartható vállalati kultúrára, a management a munkavállalók és más előnyök és motivációkra gyakorolt hatásokra kérdeztünk rá. Itt ragadjuk meg az alkalmat arra, hogy megköszönjük kibocsátóink közreműködését.

Milyen előnyökkel járt vállalati szinten a fenntarthatóság beépítése a vállalati stratégiába?

Összességében elmondható, hogy az ESG a vállalati stratégiára igen jelentős hatást gyakorol, részben mert a pénzügyi szempontokon túl új szempontok, szempont rendszerek kerülnek a vállalati stratégia fókuszába, részben pedig mert általában szervezetben belül is szükségessé válik az ESG-vel kapcsolatos feladatok ellátása, amely akár új dedikált testület létrejöttét is indukálhatja. Járulékos előnyként jelentkezik a kibocsátóknál a vállalat folyamatainak újragondolása is. Mindezek mellett a kibocsátók az alábbi előnyöket emelték ki a vállalati stratégiával kapcsolatosan:

ALTEO¹: Társaságunk jelentős eredményeket mondhatott magáénak a fenntarthatóság terén már az ESG minősítés előtt is. Maga az ESG minősítés és annak folyamata rengeteg olyan apró működési kérdésre világított rá, amely a mindennapi működés során nem merült fel, és így lehetőséget adott számunkra, hogy tovább fejlesszük szervezetünket és folyamatainkat. Ennek köszönhetően lett hangsúlyosabb a fenntarthatósági stratégia, került nagyobb figyelem a női munkavállalók és vezetők arányára és nem utolsósorban megalakult a zöld bizottság is, amely egy olyan vezérigazgatói döntéshozatali fórum külsős taggal, amely fenntarthatósági szempontból értékeli a vállalati projekteket és erőteljesebbé teszi azt a törekvést, hogy az ESG szempontok minél hangsúlyosabban jelenjenek meg a vállalati döntéshozatalban.

A legnagyobb előnye az ESG minősítésnek pontosan az, hogy ha beépülnek a mindennapi gondolkodásba a fenntarthatósági szempontok, amely egyrészt javítja a döntéshozatal minőségét, másrészt hosszabb távon már nem igényel plusz erőforrást.

Mi az ESG riportolást lehetőségnek fogjuk fel és nem kötelezettségnek, emiatt a jövőben is arra törekszünk, hogy az ALTEO pozitív példát és igazodási pontot jelentsen a fenntarthatóság kérdésében, ez pedig azzal jár, hogy mindig próbálunk előbb járni, mint a piac többi szereplője és ebből nem szeretnénk a jövőben sem engedni.

AutoWallis²: Ha a fenntarthatósági szempontokat stratégiába foglaljuk, a társaság munkavállalóinak, döntéshozóinak egy megfelelő stabil támpontot adhat ahhoz, hogy az egyes döntéseikben ne csak a pénzügyi szempontok érvényesüljenek, egyéb szabályzatok és politikák alkotásához, frissítéshez (így a mindennapi működéshez, munkához) is hasznos irányutatást nyújt. Fontos, hogy a fenntarthatósági stratégia a vállalati stratégiák hierarchiájában magas szintű legyen.

A kibocsátóknak nagyon sok olyan nem pénzügyi adatot is kell rögzíteni és monitorozni, riportálni, amikre egyébként nem figyelnének, így sokkal többet tudnak meg a saját működésükről és üzleti modelljükről is, ez támogatja a pontosabb, megalapozottabb üzleti döntéseket.

¹forrás: ALTEO Nyrt. Szécsi Balázs; ²forrás: AutoWallis Nyrt. Székely Gábor

MOL³: A zöld átmenet a MOL Csoport alapvető tevékenységeinek hosszú távú jövőjét érinti, ezért a fenntarthatósági szempontok már 2016 óta szerves részét képezik az integrált vállalati stratégiának. A fenntarthatósági beszámoló elkészítésének első lépése a lényegességi elemzés, amely segít azonosítani azokat a stratégiaileg jelentős területeket, amelyekre a szervezetnek erőforrásokat kellallokálnia, hogy minimalizálhassa az emberekre és a környezetre gyakorolt negatív hatásait, miközben maximalizálja a pozitívakat.

Az elemzés elkészítése, és a kapcsolódó ESG indikátorok értékelése arra is rávilágít, hogy ezek a hatások, valamint a környezeti és humán erőforrások felhasználása milyen pénzügyi következményekkel járnak a szervezet számára. Ez kijelöli, hol lehetséges csökkenteni a költségeket és kockázatokat, illetve növelni az ellenállóképességet, például hatékonyabb erőforrásgazdálkodás és új üzleti folyamatok, kontrollok kiépítése révén.

Továbbá piaci trendek, szabályozói irányok és befektetői várakozások mentén számos új üzleti lehetőséget és határozott stratégiai irányokat tudtunk sikeresen kijelölni: a vegyipari beruházások, a hulladékkezelés és -hasznosítás, alternatív

energiaforrások és közlekedési szolgáltatások és a fogyasztói szolgáltatások fejlesztése mind jó példái az alacsony kibocsátású üzleti modell irányába tett lépéseknek.

OTP⁴: Az OTP Csoport 2021 óta készíti el ESG stratégiáját és folyamatosan teljesíti az ezzel kapcsolatos, egyre bővülő jelentéstételi (riporting) követelményeket is. Célunk, hogy mindezek együttesen hozzásegítsék befektetőinket annak megértéséhez, hogy milyen erőfeszítéseket tesz a Csoport a fenntarthatóbb működési környezet, és általában a környezeti- társadalmi-gazdasági fenntarthatósági elvek megvalósulásának elősegítése érdekében. Hisszük, hogy az erről szóló jelentéseket befektetőink hasznosnak találják különböző típusú döntéseik mérlegelésében.

Richter⁵: A Richter Gedeon küldetése, hogy magas hozzáadott értékű, innovatív készítményekkel segítse a betegek gyógyulását világszerte. Amellett, hogy ezzel jelentős pozitív társadalmi hatást érünk el, célunk, hogy a környezetre gyakorolt negatív hatásunkat minimalizáljuk.

Telekom⁶: A Magyar Telekom már több mint húsz éve felismerte a fenntartható fejlődés jelentőségét és a tény, hogy ez a jövő üzleti tevékenységéhez alapvető fontosságú. Épp ezért fenntarthatósági tevékenységünket a teljes körű, tervezett és hosszú távú megközelítés jellemzi. A fenntarthatósági stratégiánk három pillérrre épül: klímavédelem, digitalizáció, sokszínűség és befogadás.

A fokozódó külső (szabályozói, befektetői, anyavállalati) elvárásokkal összhangban a vállalat belső működésében is nagyobb fókusz helyeződött a fenntarthatósági tevékenységek koordinálására, amelyért 2023-tól a gazdasági vezérigazgató-helyettes irányítási terület felel. A változó környezet miatt az egyik első feladat a stratégiai célok finomhangolása és az üzleti célkitűzésekkel való összehangolása volt. Ennek köszönhetően minden fenntarthatósági stratégiai témának lett menedzsment szintű felelőse, az operatív végrehajtáson pedig területeken átívelő munkacsoportok dolgoznak. Tapasztalataink szerint ez a modell növeli a hatékonyságot, hiszen minél közelebb kerül az ESG szemlélet az üzleti döntésekhez, annál jobban tud érvényesülni.

Milyen előnyökhöz vezet maga a jelentés a befektetők számára, és milyen módon érinti az ESG az üzleti kapcsolatokat?

Az ESG befektetőkre, illetve üzleti kapcsolatokra gyakorolt hatása első körben egyértelműen a bizalomépítés, de bizonyos befektetők esetében a kibocsátó részvényeibe történő befektetés előfeltétele is lehet. A fenntarthatósági jelentések által lehetőség nyílik kibocsátók számára, hogy bepillantást adjanak a vállalat értékrendjébe, társadalmi prioritásaiba.

ALTEO: Egy bizonyos befektetői szint felett ma már elvárás, hogy legyen fenntarthatósági stratégia és ESG minősítés, ez különösen az energetikára igaz.

Mivel az ALTEO stratégiájában már jelentős hangsúlyt képvisel a fenntarthatóság, ezért az ESG minősítéssel a stratégia hitelessége újra megerősítésre került. Ez azért is fontos, mert vannak olyan befektetési alapok, amelyek csak ESG minősítéssel rendelkező cégekbe fektethetnek be és ezen cégek már meg is jelentek az ALTEO tulajdonosai között.

AutoWallis: A lakossági befektetők és a munkavállalók körében a fiatalabb generáció, már nem csak a táplálkozási, fogyasztási, hanem a befektetési és munkavállalási döntéseik meghozatalában is környezet és társadalom tudatosak. Több pozitív visszajelzést kaptunk a tőkepiac szereplőitől, üzleti (alapkezelők, elemzők, magánbefektetők). Az ESG remek lehetőséget és rendszert biztosít számunkra, hogy ne csak a pénz-

ügyi teljesítményünk alapján tudjanak a tőkepiac szereplői befektetési döntéseket hozni, strukturáltan összehasonlítható módon számot tudunk adni a cégcsoportunk nem pénzügyi teljesítményeiről is. Az intézményi befektetők részéről a fenntarthatósági fókusz és az ESG rendszerben történő gondolkodás és működés már alap elvárás.

Az üzleti kapcsolatok esetében a nemzetközi nagyvállalatok részéről találoztunk pozitív előnyökkel, pályázatok, partner kiválasztása során fontos szempont, hogy sok esetben olyan partnerekkel, beszállítókkal dolgozhatnak együtt ahol dokumentált ESG aktivitás is van.

MOL: A jelentés biztosítja a stratégia hitelességét a befektetők és hitelintézetek felé, tehát bizonyítja számukra, hogy a hosszú távú tervek kommunikációját tettek is követik. A fenntarthatósági jelentésünkben ismertetjük a legfontosabb mutatók alakulását, magyarázatot nyújtunk a változásokra és bemutatjuk a befejezett beruházásaink hozzájárulását a céljainkhoz. A finanszírozói oldalt tapasztalatunk szerint elsősorban a jövő, a kockázatok és lehetőségek érdeklik, ezért az integrált jelentésünkben a stratégiánk bemutatása mellett igyekszünk arra is választ adni, hogy a felmerülő kockázatok csökkentése és felemelkedő piacokra való belépés, fenntartható üzleti lehetőségek kiaknázása érdekében milyen lépéseket teszünk.

A beszállítók és vevők körében is érzékelhető az ESG-szempon-
tok súlyának növekedése, ugyanis a vállalatok az értékláncukban
is elkötelezettek a fenntartható gyakorlatok és az etikus maga-
tartás biztosítása iránt. A MOL a beszállítóival igyekszik bizto-
sítani a célegyezőséget környezeti és társadalmi szempontból,
erre szolgál a Felelős Beszerzési Szabályzatunk. A vevőink felé
pedig szeretnénk ugyanazt a transzparenciát biztosítani, ami mi
is elvárunk beszállítóinktól. Eddigi tapasztalataink szerint ezen
törekvéseink az üzleti partnerek MOL-ba vetett bizalmát is nagy-
ban növelik.

Richter: A fenntarthatósági szempontok vállalati működésbe
való beépítése mellett mindig is fontos volt számunkra a stake-
holderek informálása, a lehető legnagyobb transzparencia
biztosítása publikus jelentéseinken keresztül. Fontos megje-
gyezni, hogy mivel a gyógyszersektorra vonatkozó szigorú
marketingkommunikációs jogszabályok célja a pontos, hiteles
és kiegyensúlyozott kommunikáció biztosítása az egészségügyi
termékekkel és szolgáltatásokkal kapcsolatban, így a fenntartha-
tósági információk nem építhetők be a promóciós folyamatok-
ba. A Richter esetében az ESG riport nem szolgál közvetlen üzleti
előnnyel. A Richter 2001 óta ad ki környezeti jelentést környezeti
terheléséről, az első, az ESG pilléreket gyakorlatilag teljesen le-

fedő Fenntarthatósági jelentését pedig 2008-ban publikálta.
Az évek során mind rendszerességében, mind adatkörében
folyamatosan fejlődő riport ugyan elsősorban a befektetőkkel
való kommunikációt könnyítette meg, de emellett más pozi-
tív hozadékait is látjuk.

Üzleti kapcsolatainkban könnyebb megfelelni az egyre ri-
gorózusabb vevői elvárásoknak, hiszen az adatok, politikák,
szabályozások rendelkezésre állnak, azok vagy direktben
megadhatók, vagy egy ESG rating platform score-ján keresz-
tül érvényesíthetők.

Összességében az ESG jelentés javítja a vállalat hitelességét
és reputációját, amely hozzájárul a befektetők bizalmának
megőrzéséhez.

Telekom: Ahogy a fenntarthatósággal kapcsolatos eredmé-
nyek riportolása révén egyre transzparensbébbé válik a vállalat
működése, úgy nő a befektetők és az érintettek bizalma is.
Törekvéseinkkel kapcsolatban rendkívül fontos visszajelzés
számunkra a felelős befektetői értékeléseken elért eredmé-
nyeink. Ezek természetesen ösztönzően is hatnak ránk, hiszen
rávilágítanak a fejlesztendő pontokra, arra, hol lehet a vállalati
ESG teljesítményen javítani.

Mi az ESG hatása a vállalati kultúrára, a management és a munkavállalók elkötelezettségére és más motivációkra?

Az ESG egy nagyon szerteágazó nem-pénzügyi szemlélet, amely teljesen lefedi egy vállalat működését a környezetvédelemtől kezdve a munkabiztonságon és egészségvédelmen át az etikus üzleti kapcsolatokon keresztül a dolgozói jóllétig, így valójában szerves részévé válik a vállalati kultúrának, amely mentén jelentős hatást tud gyakorolni a munkavállalók lojalítására, de még a munkaerő toborzás során is hívó szó lehet. Az alábbiakban bemutatunk néhány olyan példát, melyet a tőzsdei vállalatok tapasztaltak az ESG vállalati gyakorlatba történő átültetése során:

ALTEO: Erős alapokról indultunk, hiszen már korábban is jelentős tapasztalatra tettünk szert ESG témakörben. Integrált jelentést, illetve azt megelőzően fenntarthatósági jelentést (amelyek nem-pénzügyi oldalról is megmutatják a vállalat működését) például már jóval a kötelezettségek megjelenése előtt, 2016 óta évente publikáltunk. Mondhatni, ez a fajta megközelítés a cég DNS-be van kódolva, hiszen a környezetvédelmi, a munkabiztonsági és az egészségvédelmi kultúra a cégben a kezdetektől fogva rendkívül erős, a vállalat kiemelt figyelmet fordít a transzparens és etikus partneri kapcsolatok kialakítására, munkavállalók jóllétére, a vállalat irányítása pedig az iparágban elismert nemzetközi szabványokon (ISO rendszereken) alapul. A munkaerő toborzás esetén előnynek látjuk, hogy az ALTEO „zöld imidzse” egy hívószó a munkavállalók számára, amit éreztetnek is az interjúk során.

AutoWallis: Az ESG gyakorlatilag minden aspektusát lefedi egy cég, cégcsoport működésének. Egy jól menedzselt cégcsoportnál, több szempont már eleve megtalálható általában (aktív energiamedzsment, zöld finanszírozások és pályázatok lehetőségének vizsgálata, hulladékgazdálkodás, megfelelő HR értékek kialakítása stb.). Az ESG jelentés készítés strukturált, tudatosabb módon segítséget nyújt az egyes elemekre történő fókuszálásban így ezzel emelve az adott vállalkozás kultúrájának az erősítésében.

Az elkötelezettség általában az emberek alap értékrendjéből fakad, ezt támogatni formálni, maga egy ESG bevallás nem elégséges, de az ESG alapelvek mentén történő működés, ennek millió hatása, a rendszeres oktatások, érzékenyítő programok már erősebb hatással bírnak, de a motivációs rendszerbe ESG szempontok beépítése, már anyagi és kézzelfogható hatást jelentenek.

Kiemelten fontos számunkra, hogy a munkavállalóink is elolvassák és értelmezik az ESG jelentésünket, stratégiánkat, zöld jelentésünket, kérdéseket tesznek fel és jelentős pozitív dolog számunkra, hogy a cégük az ESG szempontok szerint működik. Konkrét és pozitív HR előnyökkel jár az ESG alapelvek és elvárások szerinti működés, hisz az S és a G sok tekintetben konkrétan a munkavállalókkal kapcsolatos körülményekről, feltételekről, HR kérdésekről és politikákról, vezetői döntések meghozatalának módjáról szól.

OTP: Bár az ESG riporting követelmények teljesítése jelentős erőforrásigénnyel jár, illetve – mint minden, még formálódó jelentéstételi rendszer – még küzdenek gyermekbetegségekkel, összességében a hatásukat a hitelintézetek vállalatirányítási gyakorlatára pozitívnak tartjuk, legalább az alábbi okok miatt. Egyrészt, mind a belső döntéshozókban, mind a külső befektetőkben létrehoznak egy olyan igényt, hogy az ezekben található információk felhasználhatóak legyenek a döntésekben (azon az alapon, hogy ha már rendelkezésre áll az adat, akkor azt hasznosítsák is). Ez egyben egy korrekciós jellegű visszacsatolási mechanizmust is biztosít ezen riportok minőségének folyamatos javítására. Másrészt az ESG jelentések – illetve az ESG stratégia – szerepe olyan szempontból is fontos, hogy ezek intézményi kereteket biztosítanak a fenntarthatósággal kapcsolatos belső munka számára, így az előttünk álló kihívásokra adandó lehetséges válaszok elemzése, kidolgozása nem csak az egyének erőfeszítésein, hanem egy rendszerszintű megközelítésen alapulnak.

Azt tapasztaljuk, hogy mind a menedzsmentben, mind a munkavállalói szinten is egyre növekvő érdeklődés követi a fenntarthatósággal kapcsolatos témákat – függetlenül attól, hogy a Csoport működésének mely részterületéről van szó. Egy hitelintézet – mint az OTP Bank – esetében a működés három fő dimenzióba osztható: az üzletszerzésre, a kockázatkezelésre és magára a banküzemre. Az ESG mindhárom területre közvetlen és konkrét hatással van: üzleti lehetőségeket is kínál, miközben a kockázatok megfelelő felméréssel a jövőbeli veszteségek elkerülését is támogatja, a napi működés közben pedig találkozik munkatársaink azon igényével is, hogy a fenntartható fejlődéshez a saját közvetlen környezetükben is hozzájáruljanak.

MOL: Az ESG-adatok gyűjtése és jelentése a menedzsment elkötelezettségére is hatással van. A jelentés a fenntarthatóságot mérhetővé, és így megfoghatóvá, tervezhetővé teszi. Ez a hosszú távú stratégiai célok kitűzése mellett azt is lehetővé tette, hogy a vállalati vezetők ösztönzési rendszerébe a pénzügyi mutatók mellett olyan fenntarthatósági célok, mint az üvegházhatású gázkibocsátás és a munkahelyi biztonsági események aránya is kvantitatív szerepet kapjanak.

Richter: A stakeholderek növekvő ESG elvárásai vállalatirányítási folyamatainkra is pozitív hatással voltak: a vezérigazgatói bónusz célok között megjelentek a fenntarthatósági targetek, illetve megalakult az ESG Bizottság az Igazgatóság tagjaiból. Összességében az ESG jelentés javítja a vállalat hitelességét és reputációját, amely hozzájárul a befektetők bizalmának megőrzéséhez, valamint a management és a dolgozók elkötelezettségének növekedéséhez.

Több mint 60 tagvállalattal rendelkező multinacionális cégeként kihívást jelent a csoportszintű fenntarthatósági jelentés elkészítése, de elmondható, hogy a lényegességi elemzések elkészítése és az adatbegyűjtés kapcsán sokat fejlődött külföldi és belföldi munkatársaink ESG tudatossága az évek során. A munkatársi hozzájárulást igénylő fenntarthatósági lépéseinket, mint pl. az irodai szelektív hulladékgyűjtést vagy a munkahelyi energiafogyasztási szokások megváltoztatását is könnyebb elfogadtatni és megértetni. Összességében az ESG jelentés hozzájárul a management és a dolgozók elkötelezettségének növekedéséhez.

Telekom: A CSRD-nek és a magyar ESG törvénynek való megfelelés és előkészület is széleskörű együttműködést igényel a vállalaton belül, ennek érdekében ESG fókuszú oktatásban vettek részt az érintett kollégák. A naprakész tudás és közös értés kulcsfontosságú ezen a területen, ezért egyik célunk a belső ESG oktatás kiterjesztése.

Látni kell ugyanakkor azt is, hogy konvergens szolgáltatóként helyzetünk összetett: miközben a digitalizációval segíthetjük ügyfeleink kibocsátáscsökkentését, saját energiafelhasználásunk növekszik. Éppen ezért tartjuk fontosnak az ESG célok érdekében tett elköteleződést és hiteles vállalást, és a változó körülmények ellenére is megtartottuk a Science Based Target kezdeményezés (SBTi) által jóváhagyott, ambiciózus kibocsátáscsökkentési céljainkat.

Összességében van tehát a hazai tőzsdei vállalatok esetében is példa arra, hogy egy kibocsátó felhasználja az ESG által nyújtott eredményeket és az ESG ne csak egy kötelező feladat legyen egy vállalt életében, hanem végsősoron ténylegesen növelni is tudja a vállalat értékét.

ESG és Felelős Társaságirányítási Jelentés

A Budapesti Értéktőzsde 2004-ben fogadta el a Felelős Vállalatirányítási Ajánlásait, amely beilleszkedett az akkori időszak trendjébe, amely szerint a vállalat irányításával kapcsolatos egyes viszonyrendszerek szabályozása a társasági és tőkepiaci jog által korábban még nem, vagy csak részben érintett területekre is fokozatosan kiterjedt. Ebben az időszakban több országban is kialakult különböző vállalatirányítási kódexek tipikusan nem jogszabályban, hanem a piaci önszabályozó kódexekben jelentek meg, amelyeknek közös jellemzőjük volt az önkéntes alkalmazás. Ugyanakkor fontos elve volt a corporate governance code-ok alapján készülő jelentéseknél a transzparencia: a vállalatirányítási kódexek szerinti jelentést a kibocsátóknak közzé kellett tenni a befektetők és a nyilvánosság megfelelő tájékoztatása érdekében. A BÉT által kiadott Ajánlások kezdetben az alábbi főbb témaköröket fedték le: részvényesek jogai és a részvényesekkel kapcsolatos eljárások, az igazgatóság/igazgatótanács és a felügyelőbizottság hatáskörei, bizottságok, átlátóhatóság és a nyilvánosság hozatal.

A Felelős Társaságirányítási Ajánlások a vonatkozó jogszabályok kiegészítésének tekinthetők. Az Ajánlások betartása a jogszabályoknak való megfelelést, továbbá az etikus, a saját felelősséget előtérbe helyező magatartást és üzleti gyakorlatot is megköveteli. Garanciális szabály a kibocsátók felelős társaságirányítási jelentéseivel kapcsolatban, hogy annak elfogadásáról a közgyűlés dönt és a jelentés a kibocsátónál működő felügyelőbizottság jóváhagyása nélkül nem terjeszthető a legfőbb szerv elé. Ezzel szemben az egyes kibocsátók által a korábbiakban készített fenntarthatósági, ESG vagy más hasonló jelentéseikre ilyen kötelezettséget nem írt elő a jogalkotó.

A jogszabályi rendelkezések alapján a BÉT jelenleg hatályos szabályozása további követelményeket határoz meg a kibocsátók részére, így például a Ptk. hatálya alá tartozó valamennyi részvénykibocsátó köteles a felelős társaságirányítási jelentését az éves jelentés közzétételével egyidejűleg közzétenni.

Az ajánlásoktól való eltérés esetén a kibocsátók kötelesek az eltérést a felelős társaságirányítási jelentésükben nyilvánosságra hozni és megindokolni („comply or explain” elve), míg a javaslatok esetén a kibocsátóknak azt kell feltüntetni, hogy alkalmazzák-e az adott irányelvet, vagy sem, és lehetőségük van arra is, hogy a javaslatoktól való eltérést megindokolják.

A BÉT Felelős Társaságirányítási Ajánlások tehát - a hatályos Ptk. adta jogszabályi keretek között maradván - a kibocsátók társaságirányítási gyakorlatának transzparens bemutatására fókuszálnak, és nem terjednek ki a tágabban vett ESG szempontrendszer további, társaságirányítástól távolabb álló elemeire. Ezek az aspektusok azonban kiemelt fontosságúak a széles külső befektetői bázissal rendelkező tőzsdei cégek számára, így egyelőre várhatóan megmaradnak külön kezelt területként a fenntarthatósági szempontok mellett.

A BÉT jelenleg hatályos Felelős Társaságirányítási Ajánlásai ajánlásokat és javaslatokat az alábbi témakörökben tartalmaz:

1. A részvényesek jogai és a közgyűlés
  - 1.1. Általános elvek
  - 1.2. A közgyűlés összehívása
  - 1.3. A közgyűlés lebonyolítása
  - 1.4. A közgyűlést érintő egyéb kérdések
  - 1.5. Javadalmazás
  - 1.6. Átláthatóság és nyilvánosságra hozatal
2. Irányítás, ellenőrzés, kockázatkezelés
  - 2.1. Feladat- és hatáskörmegosztás a társaságon belül
  - 2.2. Igazgatóság/Igazgatótanács
  - 2.3. A felügyelőbizottság
  - 2.4. Az igazgatóság/igazgatótanács és a felügyelőbizottság ülései
  - 2.5. Az igazgatóság/igazgatótanács és a felügyelőbizottság tagjai
  - 2.6. Az igazgatótanács/felügyelőbizottság tagjainak függetlensége
  - 2.7. Az igazgatósági/igazgatótanács, valamint a felügyelőbizottsági tagok összeférhetlensége – a bennfentes kereskedés
  - 2.8. Belső kontroll rendszerek és kockázatkezelés
  - 2.9. Külső tanácsadó, könyvvizsgáló

SZABÁLYOZÁSI KÖRNYEZET

A Budapesti Értéktőzsde 2021-ben kiadott ESG Jelentési Útmutója (jelen kiadvány első verziója) támogatást kívánt nyújtani az önkéntes ESG sztenderdek és módszertanok útvesztőjében történő eligazodáshoz. Tette ezt azért, mert bár addigra egyértelműen kialakult a széleskörű érintetti igény a vállalatok ún. nem pénzügyi (fenntarthatósági) adatai iránt, jogi szabályozás híján a piacon megjelent különböző értelmezések és keretrendszerek nem tudták garantálni a közzétett adatok összemérhetőségét és a konzisztenciáját. Korábbi kiadványunk készítésével párhuzamosan az ESG szabályozás is dinamikusan fejlődött: azóta a nem pénzügyi adatgyűjtés- és jelentés már nemcsak önkéntes alapon, hanem szigorú EU-s és nemzeti jogszabályok mentén is történik. Az alábbiakban egy rövid összefoglalást kívánunk nyújtani a nem pénzügyi közzétételekre vonatkozó nemzetközi, EU-s és a hazai szabályozási környezetről, annak fejlődéséről és főbb mérföldköveiről.

Az EU négy fő célkitűzést határozott meg, amelyeket a jogi szabályozásnak támogatnia kell:

1 Mivel az ENSZ Fenntartható fejlődési céljainak (SDG) és a Párizsi Klímacélokhoz az elérésére a közfinanszírozás nem elegendő, a fenntarthatóságot szolgáló tevékenységek irányába további finanszírozást szükséges csatornázni (és ehhez a fenntartható és nem fenntartható tevékenységek definiálására lesz szükség).

2 Az ún. "greenwashing" elkerülése érdekében (amikor bizonyos tevékenységeket vagy termékeket „zöldnek” jelölnek meg, de valójában ezek nem fenntartható tevékenységek vagy termékek) egy harmonizált besorolási rendszer és szabványosított benchmark szabályok bevezetése szükséges.

3 Az előző két cél elérése érdekében megfelelő közzétételi kötelezettségeket kell bevezetni, ami megjeleníti az egyes termékek vagy portfóliók kitétségét az ESG kockázatoknak és fordítva.

4 Továbbfejlesztett kockázatkezelési és prudenciális intézkedésekre van szükség, amelyek megkövetelik a vállalatoktól, hogy felmérjék az ESG kockázati kitétséget mind az általuk előállított vagy forgalmazott termékek, mind maga a vállalat vonatkozásában.

Előzmények

Az ESG kifejezés először a szójátékot tartalmazó, nehezen lefordítható, 'Who Cares Wins' című, 2005-ben megjelent tanulmányban fordult elő, amelynek elkészítését az ENSZ és vezető pénzügyi intézmények támogatták. A dokumentum arra vonatkozó ajánlásokat tartalmaz, hogy hogyan lehet környezetvédelmi, társadalmi és irányítási kérdéseket jobban integrálni az elemzésekbe, az eszközezésbe és a befektetési szolgáltatásokba.

2015-ben az ENSZ elfogadta a 2030-ig szóló Fenntartható Fejlődési Stratégiát, amely 17 Fenntartható Fejlődési Cél (Sustainable Development Goals – SDG) jelöl ki, koncentrált intézkedésekre hívja fel az emberiséget a bolygó számára egy befogadó, fenntartható és stabil jövő létrehozása érdekében, és három alapvető területet kíván összehangolni: a gazdasági növekedést, a társadalmi befogadást és a környezet védelmét.

A párizsi klímaegyezmény, amely az SDG által megfogalmazott célokra épül, az első univerzális és jogi köttetővel bíró globális klímaváltozás-elleni egyezmény, amelyet a párizsi klímakonferencián fogadtak el 2015 december 12-én. Az egyezmény a klímaváltozás veszélyeinek leküzdésére határoz meg egy globális intézkedési keretrendszert azzal a céllal, hogy a globális felmelegedést jóval 2°C alatt tartsa és erőfeszítéseket tegyen

arra, hogy ez inkább 1,5°C alatt maradjon. Továbbá tartalmaz elköteleződést arra is, hogy pénzügyi támogatást kapjanak az alacsony karbonkibocsátású és az éghajlat fenntarthatóságát célzó fejlesztések.

2019. december 11-én a Bizottság bemutatta az Európai Zöld Megállapodást, ami egy növekedési stratégia azzal a céllal, hogy Európa legyen az első klímasegélyes kontinens 2050-re. A Megállapodás részeként a Bizottság 2020. január 14-én bemutatta az Európai Zöld Megállapodás befektetési tervét, amely legalább 1 billió (1000 milliárd) EUR fenntartható befektetést mobilizál a következő évtized során. Ez megteremti a keretrendszerét annak a köz- és magánfinanszírozásnak, amely a klímasegélyes, zöld, versenyképes és befogadó gazdaságba történő átmenethez szükséges. Az Európai Zöld Megállapodást az "Irány az 55%!" intézkedéscsomag egészítette ki, amely a gyakorlatban kívánta lefektetni a megújuló energia részarányának növelésére vonatkozó EU stratégia alapjait.

A Fenntartható Pénzügyi Akcióterv

A legutóbbi ESG-t érintő szabályozások a Fenntartható Pénzügyi Kezdeményezésből erednek, amelyet az Európai Tanács bocsátott ki, és amelyet számos Zöld Pénzügyi Kezdeményezés egészít ki, például a Fenntartható Pénzügyi Akcióterv, amely a következő négy főbb elemből áll:

- a pénzügyi szolgáltatási ágazatban a fenntarthatósággal kapcsolatos közzétételekről szóló rendelet (SFDR);

- a Taxonómia Rendelet;

- az Éghajlatváltozási Referenciamutatókról szóló Rendelet;

- az EU Zöld Kötvény Rendelet.

A pénzügyi szolgáltatási ágazatban a fenntarthatósággal kapcsolatos közzétételekről szóló rendelet (Sustainable Finance Disclosure Regulation - SFDR)⁷, amely 2021. március 10-től alkalmazandó, harmonizált átláthatósági szabályokat tartalmaz a pénzügyi piaci szereplők (portfóliókezelők, alapkezelők, bizonyos biztosítási társaságok) és pénzügyi tanácsadók által a fenntarthatósági kockázatoknak a folyamataikba való integrálása és e folyamataik során a fenntarthatóság szempontjából káros hatások figyelembevétele, valamint a pénzügyi termékekről szóló, fenntarthatósággal kapcsolatos információk tekintetében alkalmazandó átláthatósággal kapcsolatban. Az SFDR megköveteli a befektetési vállalkozásoktól, hogy adjanak tájékoztatást az egyes befektetések környezeti fenntarthatóságáról és bármely ESG-vel kapcsolatos állítások megalapozottságáról, továbbá arról, hogy az egyes befektetések milyen kockázati hatást gyakorolnak egyes ESG tényezőkre, illetve, hogy az egyes ESG tényezők milyen kockázatokat jelentenek a befektetésekre. A pontos és teljesszűrt tájékoztatás elkészítése számos ilyen cég számára jelentős változtatásokat igényel a használt rendszerekben és kontrollokban, valamint igen jelentős ennek az erőforrásigénye is.

A Taxonómia Rendelet⁸ kritériumokat állapít meg annak eldöntésére, hogy egy gazdasági tevékenység környezeti szempontból fenntarthatónak minősül-e, annak megállapítása céljából, hogy egy befektetés környezeti szempontból milyen mértékben fenntartható. A rendelet kötelezi a pénzügyi piaci szereplőket, hogy a befektetéseket az SFDR részeként besorolják, és közzé tegyenek egy fenntarthatósági jelentést, amely magába foglalja a Taxonómián alapuló elemzést is. A Bizottság végrehajtási rendeletekkel határozta meg a környezeti szempontból fenntartható tevékenységek listáját, illetve technikai szűrési követelményeket állított fel. A Taxonómia Rendeletet 2023. január 1-től kell alkalmazni, az érintettek kötelesek a nem pénzügyi jelentésükben szerepeltetni, hogy árbevételük mekkora részaránya származik klímaváltozást enyhítő, klímaváltozás adaptációt segítő gazdasági tevékenységekhez kapcsolódó termékekből vagy szolgáltatásokból és mekkora a tőkekiadásuk részaránya és a működési költségük részaránya (capex, opex) az ezen tevékenységekhez kapcsolódó eszközök vagy eljárások viszonylatában. A Taxonómia Rendelet pénzügyi termékeket rendelkezésre bocsátó pénzügyi piaci szereplőkre, valamint az olyan vállalkozásokra vonatkozik, amelyek nem pénzügyi kimutatást, illetve konszolidált nem pénzügyi kimutatást kötelesek közzétenni.

Az új EU éghajlatváltozási referenciamutatókról szóló Rendelet⁹ (Climate Transition Benchmarks Regulation: CTBR vagy "Low Carbon Benchmark") alapján az éghajlatváltozásra tematizált indexek figyelembe veszik az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaságra való átállással járó lehetőségeket és kockázatokat, lehetővé téve az intézményi befektetők és vagyongazdálkodók számára, hogy az éghajlati kockázati szempontokat integrálják befektetési döntéshozatalukba. Ezen indexek befektetési funkciójukon túlmenően indikátor szerepet is töltenek be, ezért fontos, hogy összeállításukra szigorú szabályok vonatkozzanak. A rendelet az index előállítókra (tőzsdék és egyéb intézmények) tartalmaz kötelező rendelkezéseket, a vállalati szférára, kibocsátókra, alapkezelőkre közvetett módon hat ki. A rendelet két új fajta referenciamutatót vezetett be a befektetések által gyakorolt hatás figyelembevételével: a Párizsi Megállapodáshoz igazodó uniós referenciamutatókat és a kevésbé szigorú uniós éghajlatváltozási referenciamutatókat, és meghatározza ezeknek a benchmarkoknak a minimális követelményeit. Arra kötelezi a referenciamutató-kezelőket, hogy közzé tegyék, hogy a referenciamutatóik beletartoznak-e a fenti kategóriákba, és hogy azokat milyen metodikával számolják.

⁷ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/2088 rendelete (2019. november 27.) a pénzügyi szolgáltatási ágazatban a fenntarthatósággal kapcsolatos közzétételekről

⁸ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2020/852 rendelete (2020. június 18.) a fenntartható befektetések előmozdítását célzó keret létrehozásáról

⁹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/2089 rendelete (2019. november 27.) az (EU) 2016/1011 rendeletnek az uniós éghajlatváltozási referenciamutatók, a Párizsi Megállapodáshoz igazodó uniós referenciamutatók és a referenciamutatókra vonatkozó, fenntarthatósággal kapcsolatos közzétételek tekintetében történő módosításáról

Hatályos és várható ESG közzétételi szabályok vállalatok számára

A hazai tőzsdén jegyzett vállalatok ESG jelentéstételéhez szorosan kapcsolódó jogszabályi háttérét elsődlegesen az EU teremtette meg, amihez a magyar jogrend folyamatosan alkalmazkodik. A jogalkotási folyamat során az EU rendeleteket és irányelveket is ad ki: míg az irányelveket kötelezően implementálni kell a magyar jogrendbe, hazai jogszabály formájában, addig az EU rendeletei közvetlenül érvényesek. A kialakult jogszabályok között esetenként látszik átfedés: akár egy adott fenntarthatósági jelentés előállításának a részleteit taglalják, akár egymástól függetlenül, az érintetti kör és a definíciós kör mind-egyiknél megegyezik.

	SFDR	Taxonómia rendelet
Érintetti kör	Pénzügyi piaci szereplők és pénzügyi tanácsadók – közvetett hatás a tőzsdén jegyzett vállalatokra	SFDR és CSRD-ESRS érintetti köre
Gazdasági kihívás	Finanszírozók információhiánya a finanszírozott termékek fenntarthatósági jellemzőiről	Greenwashing, a "fenntartható" termékek és szolgáltatások eltérő értelmezése
Szabályozási megoldás	Jelentési kötelezettség – adatgyűjtési alap, amely a vállalatokra is kihat	Egységes definíciós készlet, a fenntarthatóság pénzügyi mutatókká konvertálása
Hatályba lépés	2021	2020
Első jelentések	2022	2021

	CSRD-ESRS	Taxonómia rendelet	Magyar ESG törvény
Munkavállalói létszám	250/500 (korábbi 2 év)	250/500 (korábbi 2 év)	250/500 (korábbi 1 év)
Nettó árbevétel	50 millió euró	50 millió euró	20 milliárd forint
Mérlegfőösszeg	25 millió euró	25 millió euró	10 milliárd forint
Gazdasági kihívás	Az NFRD alacsony határfoka és nagyobb számú vállalat kötelezése adatszolgáltatásra	Küzdelem a greenwashing ellen, egységes fenntartható definíció	Fenntarthatósági adatok elérhetőségének és megfelelő adatminőségnek a biztosítása, vállalatok felkészítése a CS3D-re
Szabályozási megoldás	Széles hatókör, pontosabb metodika és egységes sztenderdek	Definíciós készlet a fenntartható tevékenységekhez	Felkészülés a fenntarthatósági adatok előállítására, átvilágítás és kockázatkezelés
Hatályba lépés	2023	2020	2024
Első jelentések	2025	2025*	2025

A Vállalati fenntarthatósági jelentési irányelv (Corporate Sustainability Reporting Directive – CSRD)¹⁰ 2024. január 1-jén módosította a korábban hatályos, Nem pénzügyi információk közzétételéről szóló jelenlegi irányelvet (Non-financial Reporting Directive – NFRD)¹¹ rendelkezéseit, tekintettel arra, hogy az érintettek körében készült felmérés alapján az előbbi nem nyújtott kellően informatív és megbízható támogatást a vállalati nem pénzügyi teljesítményről, valamint meglehetősen szűk kötelezeti körtől gyűjtött csak információt. A CSRD alapján a fenntarthatósági jelentéstételre kötelezeti kör jelentősen kiszélesedett (a korábbi 11.700 helyett közel 50.000 vállalatot érint EU-szerte) és pontosításra került a jelentés kötelezően elvárt tartalma is. Ez az ún. European Sustainability Reporting Standards (ESRS) sztenderdek formájában történt, amelyek egyértelműen meghatározzák a nem pénzügyi jelentések minimum és maximum tartalmi követelményeit, valamint a lényeges témák meghatározásának pontos módját (elkerülve ezzel a korábbiakban gyakran alkalmazott 'cherry picking' jelenséget, amely során a cég számára kényelmes, de nem a kifejezetten lényeges témák kerültek kiválasztásra, a gyengébben teljesítő területeket pedig elkendőzték). Ez az újítás az ún. **kettős lényegességi elemzés**, amely nemcsak a vállalatok külvilágra gyakorolt hatását vizsgálja, hanem a pénzügyi lényegességet is, azaz a környezeti, társadalmi és vállalatirányítási kérdéseknek a vállalat pénzügyi teljesítményére gyakorolt hatásait is. A megbízható végeredmény érdekében kötelezővé vált a külső tanúsítás. A CSRD irányelvként nem érvényesül közvetlenül, átültetésre volt szükség a hazai jogrendbe: a vonatkozó szabályokat Magyarországon a Számviteli törvény tartalmazza (az implementációt a jogalkotó a 2023. évi CVIII. törvényen keresztül valósította meg).

Az EU célkitűzése volt a "greenwashing" elkerülése érdekében egy harmonizált besorolási rendszer létrehozása. Ennek apropóján került elfogadásra és lépett hatályba a Taxonómia Rendelet 2020-ban – ami a korábban említettek szerint bár pénzügyi mutatókat eredményez, nem csak pénzügyi tevékenységekre gyakorol hatást. A rendelet egy új nomenklatúrát teremt a fenntartható tevékenységek és a NACE-kódok (gazdasági tevékenység kódok) közötti fordításhoz, a gazdasági tevékenységek fenntarthatónak minősíthető halmazát definiálja. Ez a definíciós készlet aztán alkalmazandó minden egyéb külső és belső kommunikációban, ha fenntartható termékekről, szolgáltatásokról, működésről esik szó, legalábbis az EU területén belül. A definíciós készlet mellett a Taxonómia Rendelet szintén előír egy jelentési kötelezettséget, az előbbieken említett CSRD-ESRS szerinti fenntarthatósági jelentés részeként. Az érintett vállalati kör megegyezik, és be kell számolniuk a gazdasági tevékenységeiken belül a fenntartható tevékenységek részarányáról: capex, opex és árbevétel vonatkozásában. Mivel a fenntarthatósági jelentés részeként ez is külső tanúsításhoz kötött, a vizsgálat precíz és alátámasztott lefolytatása elengedhetetlen. Mivel a Taxonómia Rendelet közvetlenül alkalmazandó a hatálya alá eső magyarországi cégekre, külön magyar jogszabály nem ír elő megfelelési kötelezettséget.

A legfontosabb ESG közzétételekhez köthető jogszabályként ma hazánkban a fentiekén kívül a **magyar ESG törvény**¹² és ahhoz kapcsolódó további végrehajtási jogszabályok említendők. A magyar ESG törvény régiós szinten is különlegesnek számít, tekintettel arra, hogy az EU által előírtnál lényegesen szigorúbb a fenntarthatósági átvilágítás terén. Míg az EU által elfogadott Vállalati fenntarthatósági átvilágítási irányelv (Corporate Sustainability Due Diligence Directive, CSDDD/CS3D) csak az 1.000 főt és 450 millió euró árbevételt megha-

ladó vállalatokat érinti majd egy fokozatos, több lépcsős bevezetést követően¹³, a magyar ESG törvény küszöbértékei a legnagyobb érintetti körben 250 főnél, 20 milliárd forint árbevételnél vagy 10 milliárd forint mérlegfőösszegnél (háromból két érték meghaladása esetén) már aktiválják az átvilágítási kötelezettséget, sőt a KKV szektor vállalatait is érintik (részben a kötelezeti körbe került közérdeklődésre számot tartó cégek, részben a kötelezett vállalatok közvetve érintett beszállítói köre miatt). Igaz, a jelentési kör Magyarországon szűkebb (egyelőre): a hazai törvény csak a közvetlen beszállítók (ellátási lánc) átvilágítását írja elő, míg az EU irányelve a közvetlen és közvetett beszállítókra (értéklánc) is kiterjed. Mivel jelen kiadvány alapvetően a CSRD-ESRS szerinti fenntarthatósági jelentéshez kíván iránymutatást adni, nem pedig a magyar ESG törvény szerinti ún. ESG beszámolóhoz, külön részletezésre a témakör nem kerül. Fontos kiemelni, hogy amikor a kiadványban a fenntarthatósági jelentés szinonimájaként alkalmazzuk az ESG jelentés kifejezést, nem az ESG törvény szerinti „ESG beszámolóra” utalunk.

A Hosszú távú részvényesi szerepvállalás ösztönzéséről szóló Irányelv (SRDII)¹⁴ 2019. június 10-től alkalmazandóan kötelezően előírja a keresleti oldalon az ESG befektetési stratégia és a szerepvállalási politika elkészítését és további közzételti kötelezettségeket állapít meg. Az SRDII a magyar jogba a 2019. évi LXVII. törvénnyel¹⁵ került implementálásra. Főbb előírásai a kibocsátók tekintetében a részvényesek azonosítására és az elektronikus szavazatok visszaigazolására vonatkozó szabályok, a javadalmazási politika és javadalmazási jelentés közzétételének kötelezettsége, valamint a kapcsolt felekkel folytatott ügyletek átláthatóságára vonatkozó szabályok a fenntarthatósági keretrendszerben a vállalatirányítási pillér fontos alkotó köveit képezik.

¹⁰ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2022/2464 irányelve (2022. december 14.) a 537/2014/EU rendeletnek, a 2004/109/EK irányelvnek, a 2006/43/EK irányelvnek és 2013/34/EU irányelvnek a fenntarthatósággal kapcsolatos vállalati beszámolás tekintetében történő módosításáról.

¹¹ Az Európai Parlament és a Tanács 2014/95/EU irányelve (2014. október 22.) a 2013/34/EU irányelvnek a nem pénzügyi és a sokszínűséggel kapcsolatos információknak bizonyos nagyvállalatok és vállalatcsoportok általi közzététele tekintetében történő módosításáról

¹² 2023. évi CVIII. törvény a fenntartható finanszírozás és az egységes vállalati felelősségvállalás ösztönzését szolgáló környezettudatos, társadalmi és szociális szempontokat is figyelembe vevő, vállalati társadalmi felelősségvállalás szabályairól és azzal összefüggő egyéb törvények módosításáról

¹³ Fokozatos szigorítással lép hatályba 2027-től, első évben csak az 5000 munkavállalót és 1500 millió EUR árbevételt, 2028-tól a 3000 munkavállalót és 900 millió EUR árbevételt meghaladó vállalatokra lesz alkalmazandó, és csak 2029-től él a kötelezettség a fent megjelölt teljes vállalati körben.

¹⁴ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/828 irányelve (2017. május 17.) a 2007/36/EK irányelvnek a hosszú távú részvényesi szerepvállalás ösztönzése tekintetében történő módosításáról

¹⁵ 2019. évi LXVII. törvény a hosszú távú részvényesi szerepvállalás ösztönzéséről és egyes törvények jogharmonizációs célú módosításáról

Hazai megfelelést támogató eszközök

A már említett Számviteli törvényen, magyar ESG törvényen és a kötelezően alkalmazandó EU szabályozáson kívül a Magyar Nemzeti Bank és egyéb intézmények próbálják segíteni a piaci szereplőket az ESG megfelelés terén. A Magyar Nemzeti Bank kibocsátott implementációs segédanyagokat és magyarázó kommentárokat a piaci szereplők támogatása céljából (MNB Zöld Ajánlás, ESG kérdőívekre vonatkozó MNB ajánlás). A BÉT a jelen kiadvánnyal, továbbá oktatási eseményekkel, konferenciákkal kívánja a kibocsátóit segíteni ezen az úton. Szükséges megemlíteni még, hogy az ESG törvényben meghatározott hatósági feladatok ellátásáért felelős Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága (SZTFH) és az elsődlegesen ESG oktatási tevékenységet támogató Magyar Gazdaságfejlesztési Ügynökség (MGFÜ) is bocsát nyilvánosságra különféle segédanyagokat. 2024. márciusában szakmai tanácsadó testületként megalakult a Nemzeti ESG Tanács, amelynek állásfoglalását az SZTFH elnöke kikéri az ESG beszámoló minimumkövetelményeinek meghatározása során.¹⁶

További kezdeményezések

Amint már említettük a Bevezetésben, jelen pillanatban nem lehetséges kimerítő és mindenre kiterjedő felsorolást adni az egyes ESG-vel kapcsolatos szabályozásról. A következő években a tervek szerint rengeteg másodszintű részletszabály (végrehajtási rendelet, technikai szabvány) kerül kibocsátásra az elsőszintű szabályozás kiegészítésére, amelyek a még fennálló szabályozási hiányosságokat hivatottak pótolni.

¹⁶ A Nemzeti ESG Tanács elnöke a nemzetgazdasági miniszter. A Tanácsot a Miniszterelnökség, a Miniszterelnöki Kabinetiroda, az Energiaügyi Minisztérium, a Kulturális és Innovációs Minisztérium és a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága által, valamint a vállalati és civil oldal képviselésében a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara, a Vállalkozók és Munkáltatók Országos Szövetsége által delegált tagjai alkotják.

Néhány fontosabb folyamatban lévő EU kezdeményezés:

• EU Zöld Kötvény Szabvány:

A jelenlegi legjobb gyakorlatokra alapulva és a Prospektus Rendelet keretein belül, a Bizottság kiadott egy Zöld Kötvény Szabványról szóló Jelentést, amely a zöld kötvényekre vonatkozó javasolt követelményeket tartalmazza.

• IFRS konzultáció:

Az IFRS 5 éves felülvizsgálata 2023-ban megtörtént, amelyben az ESG jelentések is fókuszban voltak, a konzultáció kiértékelése, és a következő lépések bejelentése hamarosan várható.

• Szociális taxonómia:

A Taxonómia Rendelet meghatározza a környezeti szempontból fenntartható tevékenységek körét, amelyeknek minimális társadalmi biztosítékoknak kell megfelelni. A szociális taxonómia ezen elv mentén a társadalmilag fenntartható tevékenységeket definiálná, azonban az országok közötti jelentős különbségeket figyelembe véve nehézségekbe ütközik a társadalmi témák uniformizálása. Az egyeztetések zajlanak, de egyelőre nincs belátható időn belül érkező javaslat.

• Fenntartható Társaságirányítás:

A hagyományos társaságirányítási megközelítést kissé árnyaló kezdeményezés, amely szerint a felelős társaságirányítási jelentéseket ki kell egészíteni több ESG aspektussal (társadalmi vonatkozásokkal) és a jelenlegi „betart vagy indokol” (comply or explain) elvet pontosabb és szigorúbb szabályokkal javasolja felváltani, továbbá, bizonyos kérdésekben a jelentésektől a kötelező megfelelés irányába mozdulna el. Ez a koncepció jelenleg egyeztetés alatt áll és nagy vitákat vált ki a piaci szereplők körében.

• Zöld állításokról szóló irányelv (Green Claims Directive):

A fogyasztóvédelmi jogszabályok frissítésére irányuló javaslat, biztosítandó a fogyasztók védelmét, és lehetővé téve számukra, hogy aktív szerepet vállaljanak a zöld átállásban. A javaslat konkrétabb szabályokat (különös szabályokat) fogalmaz meg, és kiegészíti a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló irányelvet.

A fenntarthatósági jelentéstételre és adatszolgáltatásra vonatkozó főbb jogszabályok időrendje

A fenntarthatósági jelentés tanúsításának követelményei

A CSRD előírászatának megfelelően a magyar Számviteli törvényben bevezetésre került a fenntarthatósági jelentésre vonatkozó tanúsítási kötelezettség. Tehát a Számviteli törvény szerint fenntarthatósági jelentés készítésére kötelezett vállalatok a jelentést kötelesek külső fél által tanúsítani az International Standard on Assurance Engagements (ISAE) 3000 témaszámú szabvány szerint. A tanúsítást végezheti a pénzügyi jelentést tanúsító fél, de tőle eltérő szolgáltató is megbízható a feladat elvégzésével.

A tanúsítás szintje a bevezetést követő időszakban korlátozott bizonyossági szint, amely várhatóan a következő években kerül szigorításra a kellő bizonyossági szintre. A kellő bizonyossági tanúsítási szint a pénzügyi beszámoló könyvvizsgálatához hasonló erősségű vizsgálati szintet és bizonyosságot jelent.

A tanúsítási kötelezettség miatt kiemelten fontos, hogy a vállalatok által jelentett fenntarthatósági információk hiteles képet adjanak a vállalat teljesítményéről, az adatszolgáltatásban pedig rendelkezésre álljanak a megfelelő folyamatok, kontrollok és ellenőrzések. Az új követelmények sok vállalat számára jelenthetnek kihívást, ha eddig nem volt gyakorlatuk a fenntarthatósági információk közzétételében.

A szervezeteknek lehetősége van előauditálni magukat, ha szeretnék felmérni, hogy mely területeken kell fejlődniük az auditorra kész jelentés elkészítéséhez.

A magyar ESG törvény az ESG beszámolóval kapcsolatban is előír tanúsítási követelményeket, aminek azonban a pontos részletei egyelőre nem ismertek.

ÉRDEKELT PARTNEREK ÉS A JELENTÉS LÉNYEGESSÉGE

A jelentéstételi képesség fejlesztése során kulcsfontosságú a megfelelő érdekelt partnerek és a lényeges témák azonosítása. E két feladat összefügg, és együtt támogatják a jelentési tartalom fejlesztését. A jelen Útmutatóban az érdekelt és a lényegesség vizsgálata a Global Reporting Initiative (GRI) követelményeivel összhangban került meghatározásra.

Érdekelt partnerek

A társaság érdekelt felei azok a különböző entitások (intézmények, üzletfelek, érdekcsoportok vagy természetes személyek) akik közvetlenül vagy közvetve befolyásolják a társaság működését és viszont: akiknek működésére a társaság befolyással van.

A CSRD alapján kiemelt szerepet töltenek be közülük az **érintett érdekelt felek**. Ide tartoznak az olyan egyének vagy csoportok például, melyek a társaság **értéklánca** mentén fennálló közvetlen vagy közvetett **üzleti kapcsolatok révén** érintettek.

A megfelelő ESG stratégia és jelentési keretrendszer kialakítása érdekében az első lépés ezen érdekelt vagy érdekcsoportok azonosítása. Az azonosításra a jelentések tartalmának a meghatározásához van szükség, mivel a fenntarthatósági jelentés az érdekelt partnerek tájékoztatását szolgálja az észszerű elvárásaikról és az érdeklődési területeikről. Az érdekelt felek fontos szereplői így a fenntarthatósági **lényegességi vizsgálatnak**.

Befektetők, tulajdonosok

A befektetők a társaság tulajdonosai, ideális esetben érdekeik a legfontosabb társasági érdekek körül forognak, a jövedelmezőségtől a jogkövető és biztonságos működésen keresztül a fenntarthatóságig. A befektetők az alábbi szempontok alapján különböző kategóriákba sorolhatók:

- a társaságra gyakorolt befolyás mértéke (többségi részvényesek vs. kisebbségi részvényesek),
- a társaság fő tevékenységéhez, illetve a befektetésekhez való hozzáértés,
- a befektetés célja,
- ESG érzékenységük, stb. alapján.

A társaságnak különös figyelmet szükséges fordítania a befektetői összetételére annak érdekében, hogy testre szabja az ESG koncepcióját. A korábbi években a befektetők egyre inkább érzékenyekké váltak az ESG teljesítmények és az azt jelző indikátorok iránt, és ez egyre nagyobb súlyt képvisel a befektetési döntések meghozatala során.

Munkavállalók

A munkavállalóknak szerteágazó érdekei lehetnek fenntarthatósági szempontból:

- elvárják, hogy közvetlen munkakörnyezetük biztonságos és kellemes legyen (pl. zöld iroda, tiszta levegő);
- egyre nagyobb hangsúlyt helyeznek a szociális/munkaügyi körülményekre a munkahelyen (dolgozói fluktuáció, továbbképzési lehetőségek, nemek közötti egyenlőség, diverzitás, fizikai munkakörülmények, társadalmi párbeszéd, munkavállalói jogok, szakszervezeti jogok, fizikai és mentális egészség, munka-magánélet egyensúlya stb.);
- egyre inkább érdeklődnek makrokörnyezetük iránt; ennek megfelelően minél inkább azonosítják magukat a vállalattal, annál fontosabbá válik a számukra a vállalati társadalmi felelősségvállalás.

A fentiek könnyen lehetnek értékválasztó kérdések és akár eldönthetik, hogy az emberek milyen munkahelyet választanak maguknak.

Kormányzat, szabályozó hatóságok

A kormányzatok világszerte komoly intézkedéseket tesznek, gazdasági és egyéb programokat indítanak annak érdekében, hogy azonnali lépések történjenek a klímaváltozás megállítására és a Föld ökoszisztémájának javítására, valamint a társadalmi egyenlőtlenségek csökkentésére. Ennek megfelelően a szabályozó hatóságok mindenütt arra ösztönzik a vállalatokat, hogy strukturált formában minőségi ESG adatokat szolgáltatassanak. A CSRD Európában megköveteli, hogy bizonyos társaságok ESG tartalmakat is szerepeltessenek az éves beszámolóikban. A 2023. december 12-én elfogadott ESG törvény célja volt, hogy lefektesse a hazai fenntarthatósági jelentéstételi és ellátási lánc átvilágítási kötelezettségek alapjait. Bővebb információ az ESG törvényről a Szabályozási Környezet fejezetben szerepel, ahol a magyar szabályozás szereplőinek (Nemzeti ESG Tanács, SZTFH, MGFÜ) bemutatása is megtörténik.

Tőzsdék

A világ tőzsdéi katalizátorai lehetnek a fenntarthatósági törekvéseknek és segíthetnek a tőzsdéi társaságoknak abban, hogy megfeleljenek az ilyen irányú elvárásoknak. Az ENSZ Fenntartható Tőzsdék (Sustainable Stock Exchanges: SSE) keretében végzett munkájának eredményeképp számos tőzsde kiadott ESG jelentési útmutatókat, hogy orientálják a társaságokat és segítsék nem pénzügyi jelentési gyakorlatuk fejlesztését.

Beszállítók, vevők

A fenntarthatósági jelentések és a transzparencia egyre fontosabbá válik a beszállítói hálózatokban is. Azok a társaságok, amelyek valóban magukénak érzik a társadalmi felelősségvállalást, megkövetelik a beszállítóiktól is, hogy ugyanezeknek az elvárásoknak és értékeknek megfeleljenek (ld. etikus beszerzések). Az ESG megfelelés fontos kiválasztási kritérium is lehet. A szolgáltatások és termékek vásárlói, végfelhasználói szintén tudatosak abban, hogy olyan vállalkozásoktól vásároljanak, amelyek nagyobb hangsúlyt helyeznek a termék biztonságára, a környezetvédelemre és a társadalmi problémákra. Az ESG ügyek előtérbe helyezése versenyelőnyt jelenthet, különösen bizonyos iparágakban. 2024 áprilisának végén az Európai Parlament jóváhagyta az értéklánc-átvilágítást szabályozó direktívát (Corporate Sustainability Due Diligence Directive (CSDDD vagy CS3D)), mely új elvárásokat támaszt a vállalatok és beszállítóik számára. Bár az EU-direktíva átültetésére 2 év áll a tagállamok rendelkezésére, a magyar entitásokat a magyar ESG-törvény már 2024. január 1-jétől kötelezi, támogatva a magyar vállalatok felkészülését. Erre vonatkozóan bővebb információ a Szabályozási Környezet fejezetben szerepel.

Média, nyilvánosság

A fenntarthatóság kivételes médiafigyelmet és közérdeklődést generál az utóbbi években. Különösen a nyilvánosan működő tőzsdéi társaságokra nehezedik nyomás és elvárás a társadalmi szempontból felelős működés iránt. A nem pénzügyi kérdésekben való átláthatóság általában növeli a kedvező médiafigyelmet, továbbá bizonyos hírügynökségek az ESG stratégiájuk alapján rangsorolják a társaságokat, amely hozzáadott értéket képvisel számukra.

Közvetítők - minősítő szervezetek, adatszolgáltatók, rangsorok, indexek

Az elmúlt évtizedben sok cég specializálódott arra, hogy ESG szabványokat és értékeléseket fejlesszen ki. Róluk bővebb információ a Főbb ESG minősítők és a minősítés fontossága fejezetben található. Egyre gyakoribbá válik, hogy a magas ESG minősítéssel rendelkező társaságok felülmúlják versenytársaikat gazdasági téren is, amivel a szigorúan for-profit befektetők számára is kedveznek. Az ESG minősítések ezért fontos szerepet töltenek be az elemzésekben és a vállalatértékelésekben.

Lehetséges érdekcsoportok

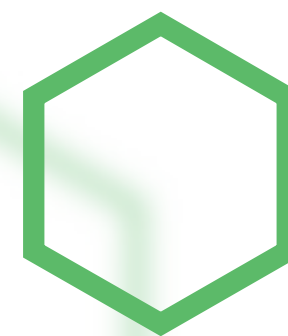
Néhány civil (nem-kormányzati) szervezet szintén erőteljesen részt vesz környezetvédelmi és társadalmi ügyekben. Ezek között lehetnek nemzetközi vagy helyi szervezetek, és néhányan komoly befolyásra tettek szert az elmúlt időben, amelyek szintén formálják az ESG-t (az ENSZ Környezetvédelmi Programja, UN Women, WBCSD, Magyarországi Üzleti Tanács a Fenntartható Fejlődésért stb.).

Helyi közösségek

A cég működési környezetében lévő települések lakói és az ott működő közösségek is jelentős hatással lehetnek lokális szinten a vállalati működésre. Gondoljunk csak arra, hogy egyes esetekben akár már a tevékenység elindításához is a helyi közösségek támogatása szükséges.

Befektetői elvárások

A vállalatok által közzétett ESG vagy fenntarthatósági jelentések (a továbbiakban összefoglalóan: ESG jelentések) egyik fő használói a befektetők, akik ezen információkat használják döntéshozatali folyamataikban. Az ESG jelentések kvalitatív és kvantitatív elemei fontos szerepet játszanak a befektetési alapok és más intézményi befektetők kockázatkezelésében, a befektetések kiválasztásában vagy akár saját ESG törekvéseinek támogatásában.

A kockázatkezelés terén ESG jelentések segítik a befektetőket, hogy az ún. fenntarthatósági kockázatokat az egyes befektetések vagy akár portfóliók kapcsán jobban feltárhassák, mely szemléletet az SFDR szabályozás expliciten is megkövetel. Az SFDR célja, hogy növelje az átláthatóságot és a fenntarthatósági információk rendelkezésre állását a pénzügyi piacon, ezáltal segítve a végső befektetőket abban, hogy jobban megértsék a befektetési termékek fenntarthatósági kockázatait és hatásait. Ehhez az alap- illetve vagyonkezelőknek a kibocsátók ESG információit kell alapul venniük.

Szintén az SFDR kapcsán a jelentős káros hatások (Principal Adverse Impacts: PAI) mérésének fontossága is kiemelendő. A PAI indikátorok a vállalatok tevékenységeinek jelentős káros hatásait mérik a környezetre és a társadalomra. A tőzsdei cégek ESG jelentéseiben található PAI adatokat a befektetők felhasználhatják annak érdekében, hogy mérjék, és ideális esetben csökkentsék, akár minimalizálják a portfóliójuk környezeti és társadalmi hatásait, és azonosítsák azokat a vállalatokat. A PAI-k figyelembe vétele nem csak a fenntarthatóság ügyének segít, hiszen sok esetben a káros hatások egyben nagyobb átállási fenntarthatósági kockázatokkal is járnak, azaz az előzőekben említett kockázatkezelést is segíti.

A fenntarthatóságjelentések továbbá az engagement (tulajdonosi szerepvállalás) folyamatában is kulcsfontosságúak. A befektetők a jelentésekben található információkat felhasználhatják arra, hogy párbeszédet kezdeményezzenek a vállalatokkal fenntarthatósági gyakorlatuk javítása érdekében. Az ilyen jellegű szerepvállalás célja, hogy elősegítse a fenntarthatósági teljesítmény javítását és a hosszú távú értékteremtést mind a befektetők, mind a vállalatok számára. Az SFDR alapján a befektetőknek saját engagement tevékenységükről is be kell számolniuk.

Végezetül, a fenntarthatósági jelentések elengedhetetlenek az ESG/zöld befektetési alapok és egyéb termékek, instrumentumok létrehozásához. Ezek az alapok a részvények (esetleg kötvények) kiválasztásakor a jelentésekben található adatokat használhatják, hogy biztosítsák azt, hogy a befektetések fenntarthatósági szempontból megfeleljenek a kitűzött céloknak. Az ESG befektetési alapok számára kritikus fontosságú, hogy megbízható és részletes ESG információkkal rendelkezzenek a cégek fenntarthatósági gyakorlatáról és kockázatairól, mivel ezek az információk lehetővé teszik számukra a megfelelő befektetések kiválasztását és fenntartását.

A befektetők előnyben részesíthetik azokat a vállalatokat, amelyek jelentéseiket nemzetközileg elismert keretrendszerek, például az EU-ban az ESRS-ek, vagy EU-n kívül az ISSB, esetleg a GRI, vagy más önkéntes sztenderd alapján készítik. Ezek a standardizált keretrendszerek biztosítják az adatok összehasonlíthatóságát és megbízhatóságát, ami elengedhetetlen a befektetési döntések megalapozásához.

Lényegesség

A fenntarthatósági jelentések központi eleme a lényegesség koncepciója, ami a számvitelben használt lényegesség elvén alapul, amely ezt a beszámoló adatait felhasználók döntéseit befolyásoló információként definiálja. Tekintettel arra, hogy a nem pénzügyi jelentések tartalma kevésbé szigorúan szabályozott a pénzügyi jelentésekhez képest, a jelentés tartalmi meghatározásának feladata magára a jelentéstevőre hárul. Az ESG szabványok a lényegesség alapelvén keresztül csak útmutatással és ellenőrző pontokkal szolgálnak a folyamatokra. Annak ellenére, hogy mind a fenntarthatósági, mind a pénzügyi lényegességi kérdéseket szokták vizsgálni társasági szinten, az egymáshoz való viszonyukra és egymásra gyakorolt hatásokra vonatkozó elemzések meglehetősen ritkák. A lényegesség elve a legtöbb nem pénzügyi jelentési standard esetében, valamint az EU jogszabályokban a kettős lényegességre épül, vagyis a pénzügyi lényegességre és a környezeti és társadalmi lényegességre.

A lényegesség tekinthető a különböző témák relatív fontossága analógiájának is, ami egyes iparáganként akár nagymértékben is különbözhet. A különböző fenntarthatósági témák lényegességének meghatározása segítséget nyújt annak meghatározásában, hogy mely elemeket szükséges beépíteni a jelentésbe, ezért ez igen kritikus feladat.

Az ESRS által megkövetelt kettős lényegességi elemzés logikáját az alábbi ábra szemlélteti:

A hatás lényegessége

tényleges vagy potenciális

A fenntarthatósági kérdés szempontjából lényeges hatás, ha:

- a vállalkozásnak az emberekre vagy a környezetre gyakorolt tényleges vagy potenciális, pozitív vagy negatív hatásaira vonatkozik
- rövid, közép- és hosszú távú időhorizonton keresztül

Tartalmazza a vállalkozás saját működéséhez és értékláncához kapcsolódó hatásokat, többek között termékei és szolgáltatásai, valamint üzleti kapcsolatai révén.

Példa: ÜHG-kibocsátás

Lényegességi szempontok

A fenntarthatósági kérdés akkor „lényeges”, ha megfelel a hatás lényegességére, VAGY a pénzügyi lényegességre, VAGY mindkettőre meghatározott kritériumoknak.

Pénzügyi lényegesség→ Kockázat és lehetőség

csak leendő

A fenntarthatósági kérdés pénzügyi szempontból lényeges, ha:

- olyan kockázatokat vagy lehetőségeket generál, amelyek befolyásolják (vagy ésszerűen várhatóan befolyásolják) a vállalkozás pénzügyi helyzetét, pénzügyi teljesítményét, pénzáramlását, finanszírozásához való hozzáférést vagy tőkeköltségét
- rövid, közép- vagy hosszú távon.

Példa: Az ÜHG-kibocsátásnak a vállalkozás jövőbeli pénzáramlásaira gyakorolt hatásának értékelése, például a szén-dioxid-árazási mechanizmusok hatása

Kettős lényegesség elemzés

A fenntarthatósági jelentésekben a lényegesség eszköz arra, hogy azonosítsa az adott szervezet szempontjából legfontosabb, legrelevánsabb témákat (lényeges témák). Az egyes jelentési rendszerek lényegességi megközelítése eltérő, ahogyan az egyes társaságok erőforrásigénye is eltérő. Ettől függetlenül, a lényegességet valamennyi jelentési szabvány központi kérdésnek tekinti. Az életbe lépő ESRS keretrendszer megköveteli a kettős lényegesség elemzés elvégzését a vállalkozás számára lényeges témák meghatározása során. A jelentést tevő entitásnak meg kell vizsgálnia egyrészt, hogy milyen hatást fejt ki külső környezetére - a természeti környezetre, valamint társadalomra (hatás lényegesség). Másrészt fel kell tárnia, hogy a külvilágból érkező hatások milyen kockázatokat és lehetőségeket jelentenek a vállalat számára, ami a pénzügyi lényegességet határozza meg és különösen fontos információt hordoz a befektetők számára.

A **hatás lényegesség** meghatározása során azt vizsgáljuk, mi hat az érdekeltek véleményére és az ő döntéseikre (külső tényező), továbbá, hogy ezeknek a hatásoknak mi a társadalmi, környezeti és gazdasági jelentősége (belső tényező). A hatások vizsgálatakor mind a tényleges és potenciális, mind a pozitív és negatív, mind a rövid- és hosszútávú hatásokat vizsgálni kell, függetlenül attól, hogy a kérdéses hatás orvosolható-e, vagy sem. A hatások értékelésekor a kockázatértékelés módszertanát érdemes segítségül hívni, súlyozva a lehetséges kimeneteket a bekövetkezés valószínűsége, bekövetkezés esetén a hatás kiterjedtsége és súlyosság alapján.

A **pénzügyi lényegesség** értékelésekor azt szükséges felmérni, hogy a kockázatok és lehetőségek, amelyekkel a vállalat szembesül, potenciálisan milyen eredménnyel járnak, az milyen üzleti és pénzügyi hatást fejthet ki. Ez esetben is szükséges a kimeneteket súlyozni, a bekövetkezés valószínűsége és nagyságrendje szerint.

Az összes releváns fenntarthatósági téma fenti két tényező szerinti értékelése során a lényegességi vizsgálatnak meg kell határoznia a lényegességi küszöböt, amely felett egy adott ügy lényegesnek tekinthető, és ezért arra a jelentésben ki kell térni. Egy kérdés lényegesnek minősül, tehát meg kell jeleníteni a fenntarthatósági jelentésben, ha akár hatás lényegesség, akár pénzügyi lényegesség, akár mindkettő szempontjából lényegesnek bizonyult.

A jelentéstételi folyamat következő lépésében történik a lényeges témákhoz fenntarthatósági indikátorok azonosítása. Ennek elsődleges forrása az ESRS keretrendszer, de ha az nem tartalmaz megfelelő mutatószámot, más keretrendszerek indikátorai is bevonásra kerülhetnek (pl. GRI). Ha nem található keretrendszer szerint alkalmas mutatószám, a vállalatnak saját, entitás-specifikus indikátort kell készítenie és azt konzisztensen alkalmaznia a jelentéstételi periódusok során.

A JELENTÉSEK TARTALMA, MINŐSÉGE, FORMÁTUMA ÉS GYAKORISÁGA

A fenntarthatósági jelentések legfőbb célja, hogy bemutassák, milyen környezeti, társadalmi hatásokat fejt ki az adott vállalat, illetve fordítva, milyen hatások érik az egyes entitásokat vagy vállalat csoportokat és azok hogyan befolyásolják a vállalati működést. Meg kell fogalmazni a releváns fenntarthatósági kockázatokat és lehetőségeket, a vállalat ezekre vonatkozó stratégiáját, célkitűzéseit és azok teljesülését, mindezeket részben szöveges, de legnagyobb mértékben pontosan meghatározott teljesítménymutatókkal kell alátámasztani.

A jelentés tartalma

A fenntarthatósági jelentések tartalmát a korábbi önkéntes keretrendszerek helyett Uniós szinten a Szabályozási Környezet fejezetben említett CSRD irányelv és az ESRS szabványok határozzák meg. A CSRD-t Magyarországon a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény implementálta. A jelentés kötelező tartalmát így a Számviteli törvény tartalmazza:

A fenntarthatósági jelentés főbb tartalma¹⁷ az alábbi (nem teljeskörű felsorolás):

a) a vállalkozó üzleti modelljének és stratégiájának rövid leírása, ideértve különösen:

aa) a vállalkozó üzleti modelljének és stratégiájának a fenntarthatósági kérdésekkel kapcsolatos kockázatok tekintetében fennálló rezilienciáját;

ab) a vállalkozó fenntarthatósági kérdésekhez kapcsolódó lehetőségeit;

ac) a vállalkozó annak biztosítására irányuló terveit, beleértve a végrehajtási intézkedéseket és a kapcsolódó pénzügyi és beruházási terveket, hogy üzleti modellje és stratégiája összeegyeztethető legyen a fenntartható gazdaságra való átállással és a globális felmelegedés 1,5 °C-ra való korlátozásával, összhangban az Egyesült Nemzetek Éghajlatváltozási Keretegyezménye keretében 2015. december 12-én elfogadott Párizsi Megállapodással és az (EU) 2021/1119 európai parlamenti és tanácsi rendeletben meghatározott, a klímasemlegesség 2050-ig történő elérésére irányuló célkitűzéssel, valamint adott esetben a vállalkozó szénvel, olajjal és gázzal kapcsolatos tevékenységeknek való kitettségét;

ad) azt, hogy a vállalkozó üzleti modellje és stratégiája hogyan veszi figyelembe a vállalkozó érdekelt feleinek érdekeit és a vállalkozó működésének fenntarthatósági kérdésekre gyakorolt hatásait;

ae) azt, hogy hogyan hajtották végre a vállalkozó stratégiáját a fenntarthatósági kérdések tekintetében;

b) a vállalkozó által meghatározott fenntarthatósági kérdésekkel kapcsolatos, határidőhöz kötött célok ismertetése, beleértve adott esetben a legalább 2030-ra és 2050-re vonatkozó abszolút üvegházhatású gáz kibocsátás-csökkentési célértékeket, a vállalkozó által e célok elérése felé tett előrehaladás ismertetése, valamint egy nyilatkozatot arról, hogy a vállalkozó környezetvédelmi tényezőkkel kapcsolatos céljai meggyőző tudományos bizonyítékokon alapulnak-e;

c) az ügyviteli, ügyvezető szervek és felügyelő testületek fenntarthatósági kérdésekkel kapcsolatos szerepének ismertetése, valamint az említett szerep betöltéséhez szükséges szakértelmük és készségeik vagy az ilyen szakértelemhez és készségekhez való hozzáférésük;

d) a vállalkozó fenntarthatósági kérdésekkel kapcsolatos politikáinak ismertetése;

e) a fenntarthatósági kérdésekhez kapcsolódó, az ügyviteli, ügyvezető szervek és felügyelő testületek tagjainak kínált ösztönző rendszerek meglétére vonatkozó információk;

f) a vállalkozó által a fenntarthatósági kérdések tekintetében és adott esetben az egyéb, vállalkozásokra vonatkozó,

az átvilágítási eljárás lefolytatásával kapcsolatos uniós követelményekkel összhangban végrehajtott átvilágítási eljárás;

g) a vállalkozó saját műveleteivel és értékláncával – beleértve termékeit és szolgáltatásait, üzleti kapcsolatait és ellátási láncát – összefüggő főbb tényleges vagy lehetséges káros hatások, az ezen hatások azonosítását és nyomon követését célzó intézkedések, valamint más olyan káros hatások, amelyeket a vállalkozó az egyéb, vállalkozásokra vonatkozó, az átvilágítási eljárás lefolytatásával kapcsolatos uniós követelmények alapján köteles azonosítani;

h) a tényleges vagy lehetséges káros hatások megelőzése, mérséklése, orvoslása vagy megszüntetése érdekében a vállalkozó által hozott intézkedések és azok eredményei;

i) a vállalkozót a fenntarthatósági kérdésekkel kapcsolatban érintő főbb kockázatok leírása, beleértve a vállalkozó említett kérdésektől való főbb függőségeinek leírását, és ezen kockázatok vállalkozó általi kezelésének módját; valamint

j) az a)–i) pontban említett közzétételek szempontjából lényeges mutatók.

A fenntarthatósági jelentésnek adott esetben tartalmaznia kell a rövid, közép- és hosszú távú időhorizontokra vonatkozó információkat.

A fenntarthatósági jelentésnek tartalmaznia kell a vállalkozó saját műveleteire és értékláncára vonatkozó információkat, beleértve termékeit és szolgáltatásait, üzleti kapcsolatait és ellátási láncát.

A vállalkozónak a fenntarthatósági jelentést a fenntarthatósági beszámolási standardoknak megfelelően kell elkészítenie. Az ESRS konkrétan meghatározza azokat az információkat, amelyeket egy vállalkozásnak közzé kell tennie a környezeti, társadalmi és irányítási fenntarthatósági kérdésekkel kapcsolatos lényeges hatásairól, kockázatairól és lehetőségeiről. Az ESRS nem írja elő a vállalkozások számára az ESRS hatálya alá tartozó környezeti, társadalmi és irányítási témákkal kapcsolatban semmilyen információ közzétételét abban az esetben, ha a vállalkozás a szóban forgó témát nem lényegesnek minősítette a vizsgálata során (lásd e standard E. függelékét: Folyamatábra a beillesztendő közzétételek meghatározásához). Az ESRS-sel összhangban közzétett információk lehetővé teszik a fenntarthatósági jelentések felhasználói számára, hogy megértsék a vállalkozás által az emberekre és a környezetre gyakorolt lényeges hatásokat, valamint a fenntarthatósági kérdések által a vállalkozás fejlődésére, teljesítményére és helyzetére gyakorolt lényeges hatásokat.

A vállalkozás a politikákra, intézkedésekre, mérőszámokra és célokra vonatkozó közzétételi minimumkövetelményeket a tematikus és az ágazatspecifikus ESRS-ekben foglalt közzétételi követelményekkel együtt alkalmazza. Az ESRS szabványrendszerre több fejezetben is utalunk, azonban valamennyi lényeges előírás felsorolására terjedelmi okokból nincs mód e kiadványban, a részletekre vonatkozóan mindenképpen az ESRS Rendelet előírásait szükséges megismerni¹⁸.

A rendeleti előírások mellett már a korábbi keretrendszerek használatával kialakultak a jelentésekkel szemben bizonyos minimum elvárások.

¹⁸ A Bizottság (EU) 2023/2772 felhatalmazáson alapuló rendelete (2023. július 31.) a 2013/34/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvnek a fenntarthatósági beszámolási standardok tekintetében történő kiegészítéséről

Javasolt, hogy az ESG jelentés:

**megbízható
adatokra épüljön,**

**tartalmazza az
összefüggéseket,**

**reflektáljon a jelentős
gazdasági, környezeti és
társadalmi hatásokra,**

**elérhető legyen
minden érdekelt
számára.**

Megbízható adatgyűjtés

A megbízható és teljes körű ESG adatgyűjtés elengedhetetlen. Az elérhető adatok minősége jelentősen meghatározza a döntési képességeket és a teljesítményt. Az adatgyűjtés erőforrásigényes feladat, amelyre kellően fel kell készülni a jelentés elkészítésének időhorizontja szempontjából is. Olyan belső rendszerek, mint a belső ellenőrzés, kockázat- és adatkezelés, és a validálási rendszerek kitűnő forrását jelenthetik az ESG információknak. Ha a belső értékelés arra az eredményre jut, hogy ezek a meglévő rendszerek nem alkalmasak megbízható, összehasonlítható és koherens fenntarthatósági adatokat szolgáltatni, akkor a társaság dönthet úgy, hogy beruház a jelentéstételi kapacitások bővítésébe. Fel kell tárni és intézkedéseket kell kidolgozni az adatgyűjtési hiányosságokra, és ezeket szerepeltetni szükséges a jelentésekben is.

Az összefüggések feltárása

A fenntarthatósági információkat közlő szervezetek igen eltérő iparágakban tevékenykednek, különböznek méretben, földrajzi elhelyezkedésben, így az információk kontextusa különösen fontos annak érdekében, hogy az érintett felek megfelelően értékeljék és értelmezzék az adatokat.

Az iparági, regionális, földrajzi, vagy társaság specifikus adatokon kívül a jelentésnek ajánlott a tágabb összefüggésekre vonatkozó információkat is tartalmaznia. Ez megkívánja, hogy a társaság megértse azokat a globális, regionális és lokális tényezőket, amelyek a saját ESG teljesítményére vagy magára a kontextusra, és így az olvasók általi befogadásra is hatással lehetnek.

Reflektálás a jelentős gazdasági, környezeti és társadalmi hatásokra

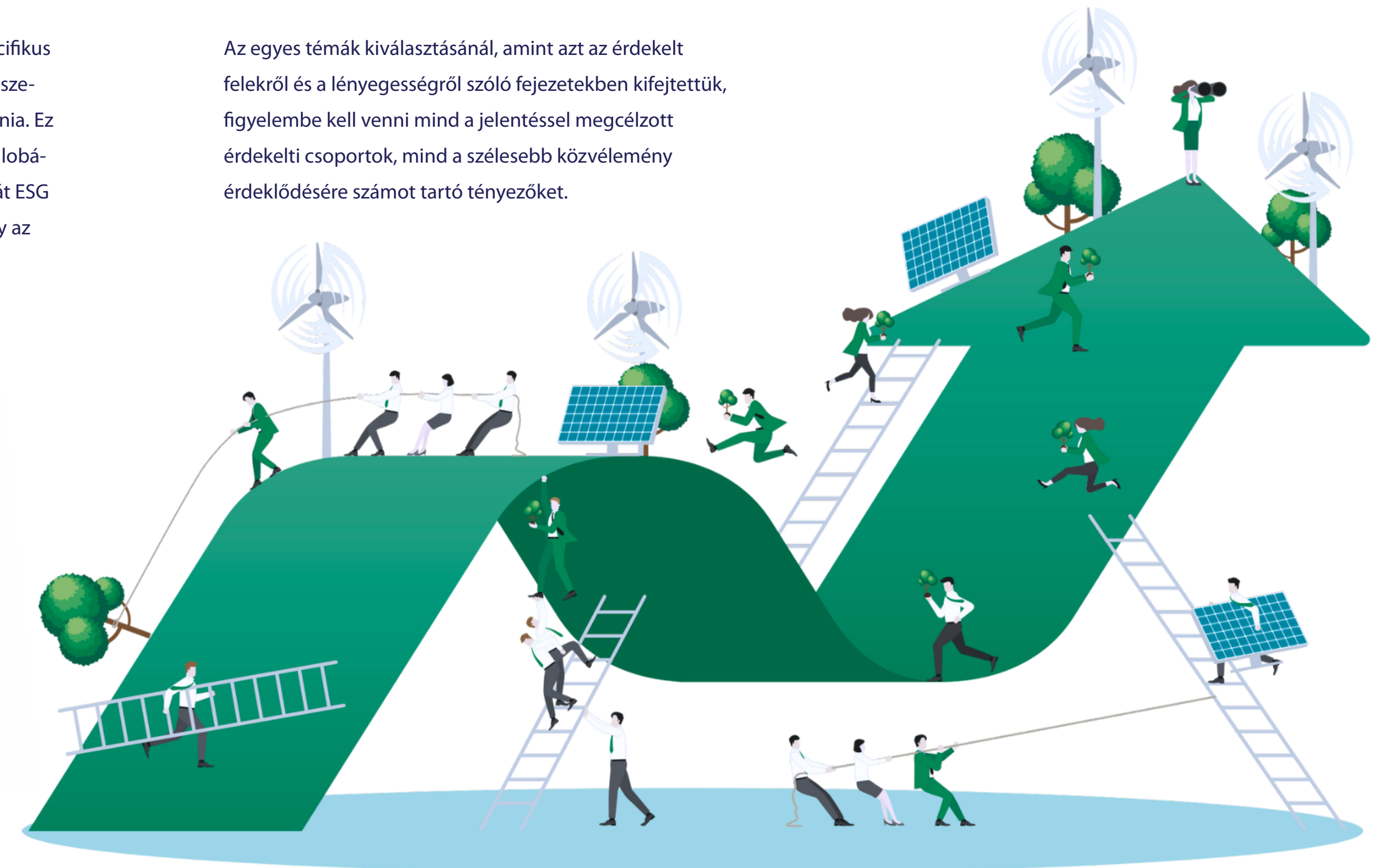
A jelentésben szereplő információknak kiegyensúlyozott képet kell adniuk a társaság által kifejtett mind pozitív, mind negatív gazdasági, környezeti és társadalmi hatásokról, és ezáltal lehetővé tenni, hogy az érintettek megítélhessék a vállalat fenntarthatósági teljesítményét.

Az egyes témák kiválasztásánál, amint azt az érintett felekről és a lényegességről szóló fejezetekben kifejtettük, figyelembe kell venni mind a jelentéssel megcélzott érintetti csoportok, mind a szélesebb közvélemény érdeklődésére számot tartó tényezőket.

Érthetőség

Az ESG riportokban szereplő információk gyakran túlságosan technikaiak, így az érdekeltek számára történő megfelelő feldolgozást biztosító hozzáférés kulcsfontosságú. A jelentésben szereplő információ tartalmazhat az adott téma szakértői számára értelmezhető adatokat, de fontos, hogy ugyanakkor a jelentést minden érintett értelmezni tudja.

Minőség

A befektetők azt kívánják megérteni, hogy hogyan kapcsolódnak az ESG információk a társaság üzleti stratégiájához és pénzügyi teljesítményéhez, és fontosnak tartják, hogy az ESG jelentések térjenek ki a múltbéli társasági és iparági trendekkel, vállalati célokkal, releváns arányszámokkal, iparági átlagokkal és a pénzügyi eredményekkel / teljesítménnyel való összehasonlításra is.

Az ESG jelentésekben szereplő információ tekintetében javasolt, hogy azok legyenek:

pontosak,

kiegyensúlyozottak,

összehasonlíthatóak és konzisztensek,

aktuálisak,

megbízhatók.

Pontosság

Az információknak kellően pontosnak kell lenniük ahhoz, hogy lehetővé tegyék a befektetők és az egyéb érdekeltek számára, hogy felmérjék a társaság tevékenységének és működésének az eredményeit.

Az ESG információt közzé tevő vállalatoknak ugyanazokat az alapelveket javasolt alkalmazniuk az ESG adatokra, mint a pénzügyi adatokra. Az ESG jelentésekben szereplő adatoknak tartalmazniuk szükséges, hogyan kerültek összegyűjtésre, van-e bármilyen bizonytalanság, korlátozottság az adatok tekintetében. A társaságnak meg kell őriznie azokat az evidenciákat, amelyek igazolják, hogyan használta az adatforrásokat. Az alapvető kiindulási feltételezéseket szintén világosan szerepeltetni szükséges. Nyers és feldolgozott adatok is felhasználhatók a jelentésben.

Kiegyensúlyozottság

A jelentésnek objektív képet kell nyújtania, és tartalmaznia mind a kedvező, mind a kedvezőtlen, mind a negatív, mind a pozitív hatásait a társaság működésének.

Egyes tényezők mellőzése vagy elkendőzése bizonytalanságot vagy akár bizalmatlanságot eredményezhet a befektetők és az érdekeltek részéről. A bonyolultabb témákat alaposan szükséges megmagyarázni és kommentálni. A leszűrt tanulságok és a negatív tapasztalatok miatt bevezetett változtatások bemutatása alkalmas lehet arra, hogy a társaság kinyilvánítsa elkötelezettségét a befektetők őszinte és nyitott megközelítése iránt.

Összehasonlíthatóság és konzisztencia

A jelentésben szereplő információknak egy bizonyos időhorizontot kell átfognia a társaság teljesítményét illetően, és alkalmasnak kell lennie arra, hogy az összehasonlítható legyen más szervezetek teljesítményével. Az összehasonlíthatóságot és a konzisztenciát olyan indikátorok és mérőszámok teszik lehetővé, amelyeket az adott üzletágban széles körben használnak, és a társaságoknak törekedniük szükséges arra, hogy a szektortársaikhoz hasonló módon jelentsenek. Az adatgyűjtésre és -feldolgozásra használt módszertanoknak konzisztensnek kell lenniük az előző években használt módszertannal, és amennyiben az adatgyűjtési metodika vagy a kiinduló alapvető feltételezések megváltoznak, a változásokat szükséges megmagyarázni. Ha a változások jelentősek, újra kell kalkulálni az előző évi adatokat az új módszertannal vagy feltételezésekkel az összehasonlíthatóság megteremtése érdekében.

Aktualitás

Javasolt, hogy a jelentések és az abban szereplő adatok illeszkedjenek az éves jelentési naptárhoz, és igazodjanak a társaság üzleti évéhez. A befektetők és egyéb érdekeltek így egymással párhuzamosan használhatják a két különböző adategyüttest, és lehetőségük nyílik arra, hogy pl. bizonyos ESG adatokat a bevételekkel vagy a munkavállalói létszámmal összevegyék.

Megbízhatóság

A jelentéstevő vállalatoknak javasolt erős belső minőségbiztosítási rendszereket alkalmazniuk, a jelentésekben megjelenő információt az igazgatóságnak, a felügyelő bizottságnak és az audit bizottságnak is ajánlott jóváhagynia, és ezt a ténytet a jelentésnek tartalmaznia kell. A jelentésben szereplő adatok hitelességének erősítése érdekében a a CSRD bevezette a kötelező auditot.

A jelentés formátuma és közzététele

A jelentés formátuma

Az elmúlt években a jelentések formátumára nem voltak kötelező előírások. Az idők során többféle gyakorlat alakult ki:

egyszerű (CSR) jelentések, amelyek általában egy különálló dokumentumot alkottak és nem követtek szabványokat,

szabványosított különálló jelentések, amelyek valamely fenntarthatósági szabvány előírásait követték (pl. GRI vagy SASB), és a pénzügyi jelentésektől elkülönülten jelentek meg,

integrált jelentések (amelyek lehetnek egyszerű vagy szabványosított jelentések), amelyek a pénzügyi beszámolóba kerültek beillesztésre.

E formátumok a mai napig léteznek a vállalati jelentéstételi gyakorlatban. A CSRD a jövőben az integrált jelentések alkalmazását írja elő (a fenntarthatósági jelentés az üzleti jelentés része lesz), ezért a többi formátum csak olyan vállalatok esetében fordulhat elő, amelyek nem állnak az Európai Unión belül jelentési kötelezettség alatt. A szabványok tekintetében ugyancsak megkötés a CSRD hatálya alatt álló vállalatoknak az ESRS használata, emellett azonban alkalmazhatnak más szabványokat is (illetve a nem kötelezett vállalatok esetében is lehetőség továbbra is ezek alkalmazása).

Közzététel

A jelentéstételre kötelezetteknek az üzleti jelentésüket és az abban foglalt fenntarthatósági jelentést elektronikus beszámolási formátumban kell elkészíteni¹⁹.

Az üzleti jelentést a könyvvizsgáló bizonyossági véleményével (a bizonyossági jelentéssel) együtt, az az éves beszámolóval egyidejűleg a vállalkozás köteles letétbe helyezni és közzétenni és az internetes honlapján is közzétenni. Amennyiben a vállalkozó nem rendelkezik internetes honlappal, kérésre köteles ingyenesen az üzleti jelentés nyomtatott vagy elektronikus példányát rendelkezésre bocsátani.

¹⁹ (EU) 2019/815 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet 3. cikkében meghatározottak szerint.

JELENTÉSI KAPACITÁSOK ÉS KOMPETENCIA

A jelentési kapacitások kiépítése

Kezdő lépésként a jelentéstevő társaságoknak meg kell határozniuk a cégen belüli szerepköröket és felelősöket, akik az ESG értékelés és jelentés szempontjából relevánsak. Mint sok egyéb feladat esetében, a fenntarthatósági jelentések során is javasolt az alulról építkezés. A különböző szervezeti egységeket, pl. a pénzügy, befektetői kapcsolattartás, kommunikáció, alaptervekenység, kockázatkezelés, környezetvédelem, HR, beszerzés, jog, érdemes bevonni ebbe, hogy az általuk hozzáadott információk beépülhessenek a jelentésbe. A legtöbb nagyvállalatnak van már külön fenntarthatósági szervezeti egysége, amely kritikus és integráló szerepet játszik a jelentéstételben, azonban a fenntarthatósági jelentés elkészítése nem tekintendő az ő egyedüli és exkluzív feladatuknak. Javasolt, hogy a fenntarthatósági tényezők kerüljenek be a vezetők mindennapi munkafeladatai közé, biztosítva ezzel, hogy integráns részévé váljanak az üzleti stratégiának, a szervezeti kultúrának és a társaság gyakorlati működésének.

Szintén fontos, hogy a menedzsment és az igazgatóság is kiemelkedő szerepet töltsenek be az jelentések integrációjában és felügyeletében.

A fenntarthatósági jelentéstétel területén kezdő társaságok számára jelentős nehézséget okozhat a közzétételi standardnak megfelelő adatok összegyűjtése. Ezért szükséges felmérni az adatgyűjtési rendszerekben fennálló hiányosságokat. Az adatgyűjtési rendszerekben fennálló hiányosságok elemzése azonosítani tudja az adatgyűjtés fejlesztésének lehetőségeit és azt, hogy a szabványok teljesítése érdekében milyen adatokra, belső szabályozásra lesz szükség. A hiányosságok elemzése utáni első évben intenzív adatgyűjtést és szabályozási munkát követően készülhet az első jelentés. Érdemes tehát mielőbb nekilátni ennek a nagyon komplex és időigényes feladatnak, amennyiben erre még van lehetőség, az első jelentéstételi tárgyévvel megelőző üzleti évben.

BEVEZETÉS AZ ESG JELENTÉSI SZABVÁNYOKBA

A jelentéstételhez rendelkezésre álló számos ESG szabvány közül a BÉT nem ajánl egyetlen konkrét szabványt sem, ehelyett egy listát készítettünk azokról, amelyek ismerete hasznos lehet a kibocsátók számára. Mivel azonban a tőzsdei vállalatok országrészt jogszabály kötelezi fenntarthatósági jelentéstételre, szintén jogilag meghatározott sztenderdek mentén, ezekre helyezzük a legnagyobb hangsúlyt: az ESRS (European Sustainability Reporting Standards)-re.

Mielőtt kiválasztásra kerülne bármely jelentési szabvány, a társaságnak érdemes információkat gyűjtenie az adott szabványt létrehozó szervezetről, de ehhez megfelelő szakértelemmel rendelkező tanácsadó segítségét is igénybe veheti.

A kiindulásra alkalmas globális jelentési szabványok

A BÉT kibocsátók által korábbiakban használt és az értéklánc átvilágítása során nagy valószínűséggel a leggyakrabban felmerülő két legnépszerűbb szabvány:

GRI

(Global Reporting Initiative)

SASB

(Sustainability Accounting Standards Board)

Ezeket a szabványokat az érdekelt partnerek ESG információkkal való ellátása érdekében fejlesztették ki.

A **GRI** közzététel az érdekeltek széles köre számára, ideértve a befektetőket, arról ad tájékoztatást, hogy a társaság tevékenysége valószínűleg hogyan hat a külső környezetre, ezzel szemben a **SASB** kifejezetten a befektetőkre fókuszál, és arról szól, hogy az ESG ügyek hogyan hathatnak ki a társaság pénzügyi teljesítményére. Tehát az ESRS által megkövetelt kettős lényegesség egy-egy részét fedik le, de nem nyújtanak ahhoz hasonló teljes és átfogó képet. Mivel az ESRS sztenderdek kidolgozásához figyelembe vették mindkét említett szervezet meglátásait, magas arányban találhatók átfedések, azonosságok mind a metodikában, mind a konkrét sztenderdek terén. Annak ellenére, hogy a GRI és a SASB célkitűzései eltérők, sok esetben használhatók együtt, és használják is őket együtt. A két szabvány nem versenyez egymással, inkább kiegészíti egymást, és különböző definíciókat használ a lényegességre a különböző céloknak megfelelően.

A GRI az egyik legnépszerűbb szabvány a BÉT kibocsátók körében, ez egy univerzális közzétételi szabványként került megalkotásra igen sokféle társaság számára oly módon, hogy további, speciális mérőszámokat használó szektorspecifikus tájékoztatókat is tartalmaz. Ezáltal az általa lefedett témák igen széleskörűek, ezek relevanciája az egyes társaságok vonatkozásában eltérő. A GRI valóban világszerte az egyik leggyakrabban használt ESG közzétételi szabvány, ennek ellenére korlátozottan alkalmas bizonyos iparágakban, különösen azokban, ahol a fenntarthatósági jelentési gyakorlat kevésbé elterjedt.

A **SASB**, ahogyan fentebb említettük, kifejezetten a befektetőkre fókuszál. A szabvány 77 olyan szektorspecifikus ESG mérőszám-készletet tartalmaz, amelyeknek potenciálisan pénzügyi hatása lehet a társaságra. Ez egy formálisabb közzétételi módot biztosít, mégis fontos megjegyezni, hogy a SASB-t úgy fejlesztették ki, hogy erős hangsúlyt helyeztek a pénzügyi lényegességre, ezért az pénzügyi információkon alapul.

Mindkét szabvány nemzetközi, illetve USA terminológiát használ, ezért néhány definíció nehezebben alkalmazható európai vagy magyarországi perspektívában. Ez némi zavart okozhat az adatszolgáltatói oldalon, és azt eredményezheti, hogy bár látszólag egyezőek, de valójában nem biztos, hogy összehasonlíthatóak bizonyos adatok. A mutatók technikai megfelelőségének biztosításához mind az adott országos, helyi gyakorlatban, mind az adott témakörben jártas szakértelem szükséges.

Az ESRS-ek

A globális jelentéstételi szabványokhoz felzárkózva az európai közösségi jog vívmányaként szükséges részletesebben megemlítenünk az Európai Fenntarthatósági Jelentési Szabványokat (ESRS). Az ESRS szabványok, amelyeket az Európai Pénzügyi Tanácsadó Csoport (EFRAG) dolgozott ki, az alábbi három kategóriába sorolhatóak:

- horizontális (ágazatsemleges),
- tematikus (ágazatsemleges) (környezeti (E), társadalmi (S) és irányítási (G)), és
- ágazatspecifikus standardok.

Az ESRS szabványok fokozatosan lépnek hatályba, elsőként az NFRD hatálya alatt lévő nagyvállalatokra 2025-ben a 2024. üzleti évről szóló jelentéstétel kapcsán.

Bár várhatóan az önkéntes sztenderdek nem fognak az egyik pillanatról a másikra eltűnni, szerepüket a legnagyobb vállalatoknál átveszik az ESRS-ek. Az egységes európai standard felépítése némiképp eltér a korábbiaktól, bizonyos szempontokból egyszerűbbnek tekinthető, más szempontokból pedig sokkal komplexebb – és ezzel egyértelműbb is a tartalmi elvárásokat tekintve. Az ESRS-ek a következők szerint épülnek fel:

Az ESRS felépítése

Az EFRAG 2022. november 22-én adta át az ESRS-tervezetek első csoportját az Európai Bizottságnak, az Európai Bizottság pedig 2023. július 31-én hagyta jóvá az ESRS-eket.

Horizontális standardok

ESRS 1	Általános követelmények
ESRS 2	Általános közzétételek

Társadalmi standardok

ESRS S1	Saját munkaerő
ESRS S2	Munkaerő az értékláncban
ESRS S3	Érintett közösségek
ESRS S4	Fogyasztók és végfelhasználók

Környezeti standardok

ESRS E1	Klímaváltozás
ESRS E2	Szennyezés
ESRS E3	Vízi és tengeri erőforrások
ESRS E4	Biodiverzitás és ökoszisztémák
ESRS E5	Erőforrás- felhasználás és a körforgásos gazdaság

Irányítási standardok

ESRS G1	Üzleti magatartás
----------------	-------------------

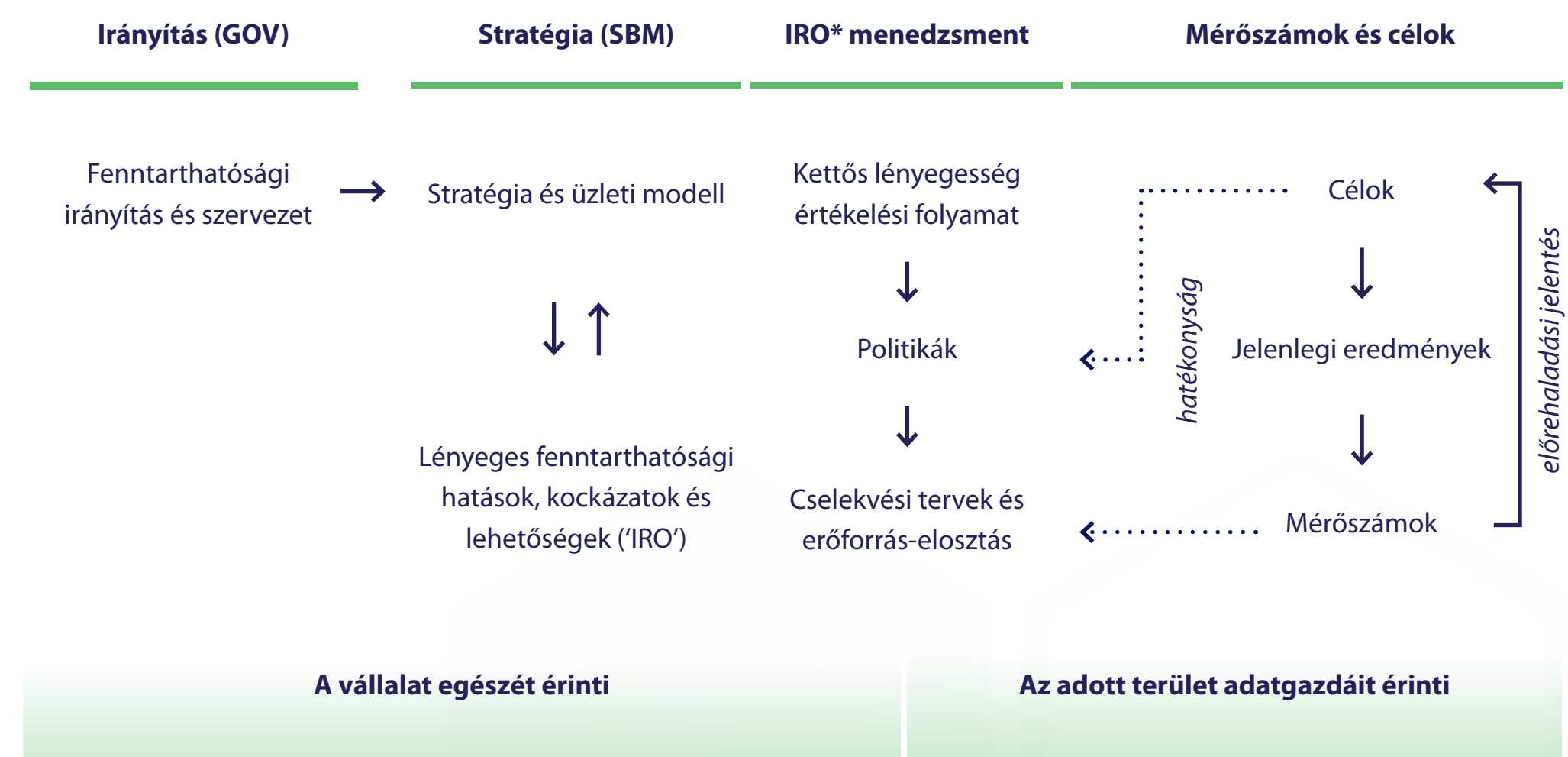
Az ESRS-ek esetén az általános követelményeknek és az általános közzétételeknek mindenkinek meg kell felelni, a további témaköröknek aszerint, hogy lényegesnek ítéli-e azokat adott vállalat. Ki kell azonban emelni, hogy a klímaváltozás sztenderd ettől eltérően szintén mindenkire kiterjed: az EU célkitűzéseire igazodva lényegességtől függetlenül minden, a CSRD hatálya alatt lévő vállalat köteles felmérni a klímaváltozással kapcsolatos mutatóit.

És mit is kell jelenteni a témakörökön belül? A logikai fonál szorosan kapcsolódik a TCFD-hez, az ott megismertek szerint négy kulcskérdésre szükséges választ adni. Ezek az irányítás, a stratégia, az IRO (hatás, kockázat és lehetőség) menedzsment és a mérőszámok és célok. Bár a jelentés egy pillanatképet képvisel, a gyakorlatban ez egy folyamatos körforgás: az első célszámok tűzését és fenntarthatósági stratégia alkotását követően évről évre folyamatos monitoringra, értékelésre és esetenként közbeavatkozásra (pozitív vagy negatív) van szükség a célok felé menetelve.

Az ESRS a kettős lényegesség két dimenzióját írja elő, a hatás lényegességét és a pénzügyi lényegességét:

- a fenntarthatósági kérdés akkor lényeges a hatás szempontjából, ha az adott vállalkozás által az emberekre vagy a környezetre rövid, közép- és hosszú távon gyakorolt tényleges vagy potenciális, pozitív vagy negatív lényeges hatásokra vonatkozik;
- míg a pénzügyi lényegességének hatóköre az adott vállalkozás pénzügyi kimutatásaiba befoglalható információk meghatározása során alkalmazott lényegesség hatókörének kiterjesztése.

A kettős lényegesség elemzés felépítéséről részletes információt a Kettős lényegesség elemzés alfejezet tartalmaz.

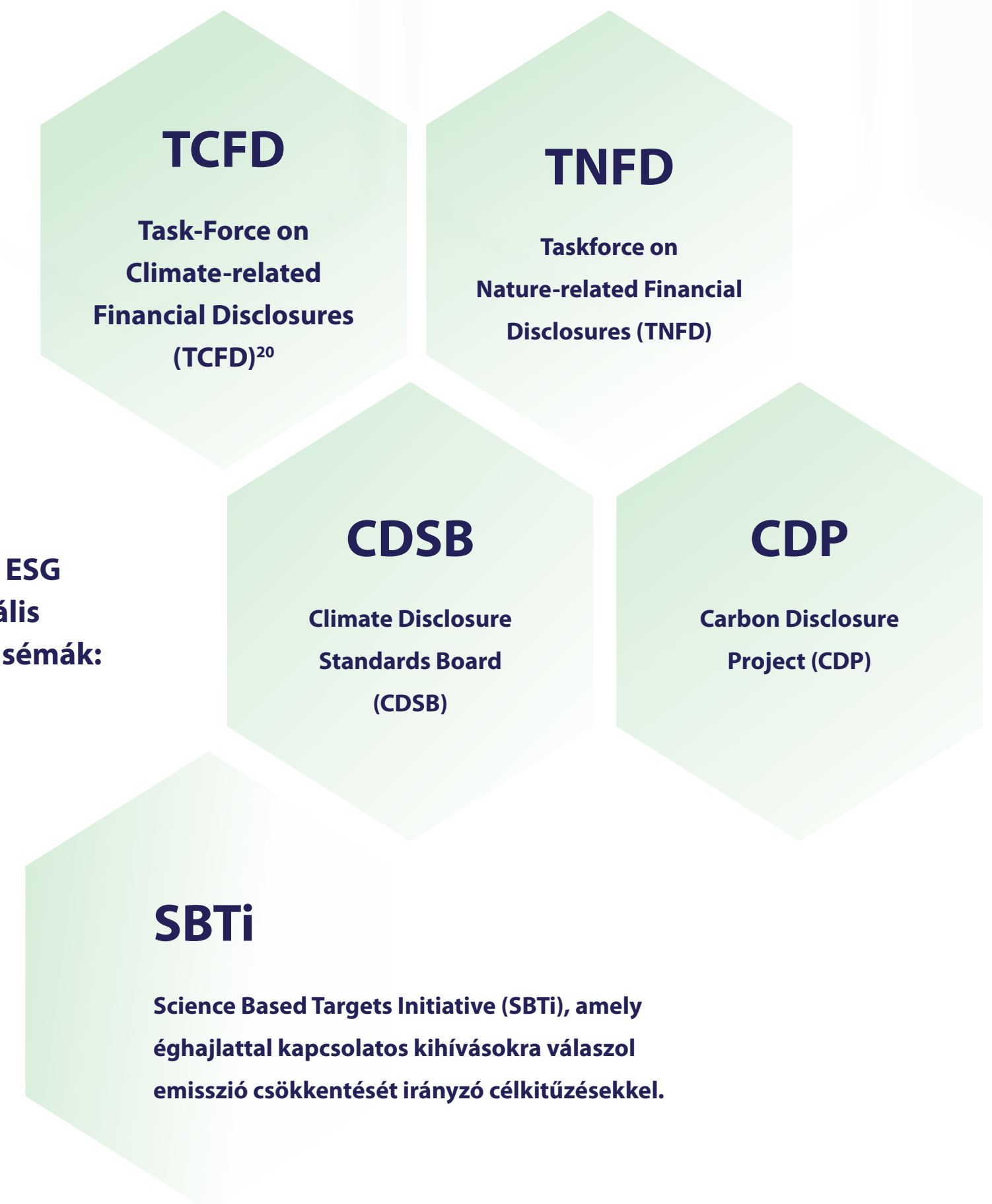

Adott témákra vonatkozó globális közzétételi és célkitűzési sémák

A társaság környezeti, társadalmi és irányítási teljesítményét értékelő komplex, átfogó jelentési standardok mellett a klímaváltozás elleni intézkedések iránti megnövekedett érdeklődés és a befektetői igényekre válaszul egyes adott témákra vonatkozó globális közzétételi és célkitűzési sémák jelentek meg.

Különbféle elkötelezettségi és jelentési sémák léteznek a klímaváltozás rövid-, közép- és hosszútávú hatásainak a felmérésére és értékelésére, és a befektetők jövőbeli érdekeinek a védelmére. Több irányzat, útmutató dokumentum, és globális platform van jelen ESG területen, mint pl. az ENSZ SDG, az UNGC és az ENSZ PRI. A BÉT az alábbi három központi és széles körben ismert közzétételi és célkitűzési sémát ajánlja a kibocsátók figyelmébe. Megjegyzendő, hogy néhány iparágban ESG teljesítményértékeléseket és referenciamutatókat tartalmazó adatbázisok is rendelkezésre állnak a társaságok nyomon követési és jelentési törekvéseinek a támogatására. Kiváló példa erre a GRESB Értékelések a reáleszközökbe történő befektetések terén. Az értékelések a befektetői elvárásokat tartják szem előtt, és összhangban vannak az előbb említett nemzetközi jelentési keretrendszerrel és a Párizsi Klímaegyezménnyel, a regionális és ország-specifikus közzétételi útmutatókkal és szabályozással is.

A BÉT által ajánlott adott ESG témákra vonatkozó globális közzétételi és célkitűzési sémák:

Integrált jelentés az átláthatóság és a különböző adatok egymáshoz rendelése érdekében

A már meglévő nem pénzügyi jelentések továbbfejleszthetők azzal, ha a társaság integrált jelentési rendszerre tér át. Az integrált jelentés lehetővé teszi a társaság számára, hogy az ESG közléteket komplexen jelenítse meg, ezáltal csökkentse az egyes üzleti területek között a duplikációt és az esetleges félreértéseket. Az IIRC keretrendszerben (IIRC Framework) az Alapvető Elvek és Tartalmi Elemek (Guiding Principles and Content Elements) határozzák meg az integrált riportok tartalmát.

ESG ADATOK AZ ADATGYŰJTÉSTŐL A KIBOCSÁTÓK MINŐSÍTÉSÉIG

A fenntarthatósági adatok gyűjtése

A fenntarthatósági adatok gyűjtésére számos megoldás áll rendelkezésre, melyek jelentős anyagi befektetést igényelhetnek. A szoftveres megoldás melletti vagy elleni döntést minden esetben érdemes az érintett szervezeti funkciók bevonása mellett mérlegelni.

A BÉT jelentéstételi útmutatójának nem célja bármelyik szoftveres megoldás szolgáltatójának kiemelése, vagy meggyőzni az Olvasót afelől, hogy az adatok gyűjtésére szoftveres megoldást alkalmazzon. Minde mellett tagadhatatlan, hogy egy **ESG szoftver bevezetésének számos előnye van a vállalat számára:**

- ✓ Adatok gyűjtése, kezelése és javítása - egy minőségi ESG szoftvereszköz automatizálja az adatgyűjtés folyamatát, és nyilvántartási rendszert biztosít a vállalat számára.
- ✓ Az adatgyűjtési folyamat automatizálása nagymértékben csökkenti az emberi hibák lehetőségét, és értékes emberi erőforrásokat szabadít fel más, kevésbé rutinszerű feladatok elvégzésére.
- ✓ Az adatok nyilvántartási rendszerbe központosítása, valamint a támogató hivatkozások és dokumentációk tárháza segíthet javítani az adatok minőségét és ellenőrzésre való alkalmasságát.
- ✓ Segíti a fenntarthatósági stratégiához igazodást, támogatja a stratégia megvalósítását.
- ✓ Láthatóság és hozzáférés az elemzésekhez - Egy eszköz segíthet a szervezet jelenlegi fenntarthatósági teljesítményének felmérésében azáltal, hogy segít a már meglévő adatok megjelenítésében.
- ✓ Az eszköz képes lehet láthatóvá tenni a kapcsolatot a vállalat fenntarthatósági erőfeszítései, fejlődése és a pénzügyi teljesítménye között.
- ✓ Az adatok összefoglaló bemutatása, vizualizációja hasznos betekintést nyújthat az ESG célkitűzések és mérőszámok előrehaladásának monitorozásában.
- ✓ Végül, de nem utolsó sorban, természetesen, a megoldás megkönnyítheti a fenntarthatósági jelentés elkészítését, egyes feladatok akár automatizálásra is kerülhetnek.

Az alábbiakban bemutatjuk, hogy milyen szempontokat érdemes megfontolni a **szoftveres megoldás** bevezetése kapcsán:

- **Szervezeti cél:** Első lépésként érdemes megfontolni, hogy mi a szervezet célja a szoftveres megoldás bevezetésével. A jelentéstétel támogatása pusztán, vagy felmerül esetleg a szervezeti értéklánc szereplőinek bevonása, esetleg a jelentés auditálásának támogatása?
- **Felhasználók:** Kik a megoldás felhasználói? Vannak telephelyek, esetleg leányvállalatok, akik a szoftveres megoldáson keresztül szolgáltatnak adatot?
- **Integrációs szint:** Milyen integrációs szintet valósít meg a szervezet? Vannak konszolidált entitások, akiknek az egyéni jelentéstételi kötelezettségét kiváltaná a vállalat?
- **Jelentés célcsoportja:** Kinek a számára készül a jelentés? Jogszabályi kötelezettség áll fenn, vagy önkéntes jelentést készít a szervezet?
- **Jogszabályi kötelezettség:** Áll fenn jogszabályi előírás, kritérium az alkalmazott eszközre vonatkozóan?

A szoftveres megoldás kiválasztásakor mérlegelendő szempontok:

- > Interfész felhasználóbarát volta
- > A szervezet meglévő informatikai rendszereivel való integrációs képesség
- > Testreszabási lehetőségek
- > Adatkonzolidációs képesség
- > Funkciók közötti adatintegráció képessége
- > Célkitűzések adat alapú támogatása
- > Méretezhetőség
- > Jelentés elkészítésének támogatása

Főbb ESG minősítők és a minősítés fontossága

A fenntarthatósági, környezeti, társadalmi és irányítási kérdések egyre növekvő fontossága és az, hogy a társaság ilyen irányú teljesítménye megállapítható legyen, felszínre hozta az ESG teljesítmények objektív értékelésének igényét és létrejöttek a különböző minősítő szervezetek. Ezek az ESG minősítők a társaságok környezeti, társadalmi és irányítási területen elért eredményeinek az értékelésére specializálódtak a saját módszertanuknak megfelelően. Az ESG minősítők által használt módszertanok különbözőek, és gyakran használnak mindenki számára elérhető publikus adatokat is (pl. médiaforrások, éves beszámolók).

Az ESG minősítők célja, hogy tájékoztassák az érdeklődő partnereket, és ezáltal támogassák a pénzügyi döntéshozatalt. Az ESG teljesítmény kedvezően befolyásolhatja a hitelminősítést is.

Amint azt számos tanulmány is alátámasztja, az ESG kritériumok fokozott értékkel rendelkeznek, az ESG portfóliók a tapasztalatok szerint folyamatosan felülteszik a hagyományos portfóliókat. A fenntarthatóságra törekvő vállalatoknál javult a működési teljesítmény, ami kedvezőbb cash-flow-t eredményezett. Az ESG mutatókban jól teljesítő társaságokról az a közvélekedés, hogy pontosabban jelzik

előre a jövőbeli kockázatokat, jobban elkötelezettek a hosszútávú stratégiai gondolkodásban, és fontosabb számukra a hosszútávú értékteremtés.

Megjegyzendő, hogy a különböző minősítők által adott értékelések nem mindig állnak összhangban. A különböző szabványok és minősítők elterjedése már életre hívott egységesítési igényeket ebben a szektorban, de jelenleg ezzel az inkonzisztenciával számolni kell.

Megjegyezzük továbbá, hogy a hazai ESG törvény is használja az ESG minősítő fogalmát, azonban a jogszabály szerint ezen minősítők tevékenységének fókusza, hogy ESG jellemzőkre, az ESG beszámoló mellékletének kérdőíve vagy az ESG törvény szerinti további adatszolgáltatás tartalmára, illetve a fenntarthatósági kockázatokra vonatkozó véleményt, pontszámot vagy ezek kombinációját készítse, illetve szolgáltatás keretében biztosítsa.

A főbb globális ESG minősítők az alábbiak:

- **Arabesque:** Az Arabesque S-Ray ESG és pénzügyi mérőszámok alapján értékeli a társaságok teljesítményét és fenntarthatósági intézkedéseiket. Jelenleg mintegy 7000 társaságot minősít, de nem követel meg minimális méretet, és nincsenek regionális vagy szektorális vagy egyéb preferenciái az értékelések során.

- **Bloomberg:** A Bloomberg világszerte több mint 10 000 nyilvánosan jegyzett vállalat környezeti, társadalmi és irányítási teljesítményéről nyújt információt, 120 ESG mutatót vizsgálva és beépítve más minősítő ügynökségek értékelését. A Bloomberg ESG Ratings a közepes és nagy kapitalizációjú vállalatokra összpontosít, amelyek piaci kapitalizációja meghaladja a 2 milliárd dollárt.

- **Corporate Knights:** A Corporate Knights egy alkalmazotti tulajdonú, torontói központú szervezet. 2005 óta évente teszi közzé Global 100 rangsorát a világ legfenntarthatóbbnak tartott vállalatairól.

- **DJSI:** A Dow Jones Fenntarthatósági Index (DJSI) egy flotakorrigált piaci kapitalizációval súlyozott index, amely ESG kritériumok alapján kiválasztott vállalatok teljesítményét méri a kategóriájában legjobb megközelítést alkalmazva. A DJSI indexcsalád olyan részindexeket tartalmaz, amelyek kizárják azokat a vállalatokat, amelyek bizonyos, széles körben fenntarthatatlannak tartott tevékenységeket folytatnak.

- **FTSE Russell:** Az FTSE Russell ESG minősítései és adatmodellje átfogó képet ad a befektetőknek a vállalat ESG-kockázatoknak való kitettségéről és az azokra adott kezelési módokról. A modell 7 200 értékpapírt tartalmaz 47 fejlett és feltörekvő piacról.

• **ISS:** Az ISS nemcsak vállalatok, hanem országok számára is végez minősítést. A vállalati ESG minősítés általános és üzletág specifikus kritériumokat alkalmaz az ESG teljesítmény mérésére. Az ISS a SASB szövetség tagja.

• **LSEG Data & Analytics (korábban Refinitiv):** A társaság ESG minősítése a társaságok relatív ESG teljesítményéről ad információt - az éves beszámolóból, civil szervezetek weboldalairól, CSR jelentésekből, vállalati weboldalakról, tőzsdei közzétételekből és hírügynökségektől gyűjtve össze az ESG adatokat. A minősítés több mint 7 000 társaságot fed le világszerte.

• **MSCI:** Az MSCI ESG minősítése a társaság működésében fellelhető ESG-vel kapcsolatos kockázatokat azonosítja és értékeli. A minősítéshez publikus adatokat használnak. Az ESG minősítés a kockázatoknak a hatásuk szerint súlyozott százalékos értékét veszi alapul, és azt a versenytársakhoz viszonyítva átskálázza. Az MSCI kb. 8500 vállalatot fed le, elsősorban olyan részvénykibocsátókat, akik a MSCI indexek tagjai, továbbá fix hozamú értékpapírkibocsátókat, akik a Barclays Global Aggregate Indexekben szerepelnek.

• **Moody's:** A Moody's ESG értékelése a kettős lényegesség elvén alapul, azt méri, hogy a vállalatok milyen mértékben kezelik a pénzügyi teljesítményüket befolyásoló környezeti, társadalmi és irányítási tényezőket, valamint azt, hogy üzleti tevékenységük milyen hatással van a környezetre és a társadalomra, amelyben működnek.

• **Sustainalytics:** A Sustainalytics beolvadás alatt áll a Morningstar Equity Research-be. A minősítés az ESG kockázatokra fókuszál, és lehetővé teszi a társaságok iparágtól független összehasonlítását. A minősítés 12 000 társaságot fed le.

• **S&P Global:** Az S&P Global ESG Score a vállalatok kulcsfontosságú ESG kockázatoknak és lehetőségeknek való kitétségét és teljesítményét méri. A pontokat az ESG témájú adatpontok elérhetősége, minősége, relevanciája és teljesítménye alapján ítélik oda.

Amint azt fentebb is említettük, az ESG minősítők gyakran kapcsolódnak a nagy globális hitelminősítőkhöz, mint például az S&P, a Moody's, Fitch vagy a DBRS, amelyek szintén figyelembe veszik értékeléseiket. Illetve a hitelminősítők maguk is végeznek ESG értékeléseket.

A minősítés megadása az adott minősítő szervezettől függően lehetséges „meghívásos” alapon, piaci kapitalizáció alapján, vagy önkéntesen.

Az ESG minősítők sorából kitűnik, hogy számos szereplő végez ilyen tevékenységet, különböző minősítési módszertanok mentén. Mivel az ESG minősítést a befektetők egyre gyakrabban használják fenntartható befektetési stratégiáik részeként, az ESG-problémákkal kapcsolatos kockázatok és hatások értékelésekor, **az EU megállapodott az ESG-minősítési tevékenységekről szóló új szabályozásról. Az új szabályozás biztosítja, hogy a befektetők és más érdekelt felek megbízható és összehasonlítható információkhoz jussanak az ESG-minősítők célkitűzésekről és módszertanáról).** Tekintettel az ESG-minősítések fontosságára a befektetési döntésekben, ez hozzájárul majd a vállalatok társadalomra és környezetre gyakorolt hatásával kapcsolatos átláthatóság kultúrájának fokozásához, ami várhatóan csökkenti a zöldre mosást és elősegítheti a fenntartható beruházásokba vetett befektetői bizalmat.

A BÉT KORÁBBI AJÁNLÁSAI

A BÉT Jelentéstételi Útmutató első kiadásában szerepelt egy kibocsátóknak szóló ajánlás, amely a fenntarthatósági jelentéstételi gyakorlat kialakítását célozta. Az ajánlás alapján a kibocsátók fejlesztési ütemterveket készítettek, amelyek mentén fokozatosan vezettek be egyre magasabb szintű jelentéstételi elemeket (mint pl. szabványhasználat, integrált jelentés készítés, célkitűzések, stb.)

Tekintettel arra, hogy az ESG jelentéstételi kötelezettséget annak részleteiben is jogszabályok állapítják meg, a kibocsátók a BÉT által előírt követelményeknek a jogszabályi követelmények formai teljesítésével eleget tesznek, a BÉT által 2021. március 31-én bemutatott ESG Útmutatóban foglaltak nem irányadóak.

JOGI KÖZLEMÉNY

A jelen Útmutató és a benne található valamennyi információ (a továbbiakban együttesen: az „Útmutató”) kizárólag tájékoztatási célokat szolgál. Az Útmutató a Budapesti Értéktőzsde Nyrt. („BÉT”) előzetes írásos engedélye nélkül semmilyen módon nem jeleníthető meg, nem terjeszthető, értékesíthető, nem osztható meg, rá felhasználási jog nem biztosítható, sem részben sem egészben, sem ingyenesen sem ellenérték fejében. Az Útmutató tartalma nem használható fel jogellenes célokra, illetve olyan célokra, amelyek sérthetik a BÉT üzleti jóhírnevét vagy üzleti érdekeit. Az Útmutatóban szereplő információk egy része külső forrásokból került összegyűjtésre, és jól lehet a BÉT megtett minden tőle telhető észszerű intézkedést annak érdekében, hogy biztosítsa az Útmutatóban szereplő információk pontosságát, teljességét, helyességét és aktualitását, ennek ellenére a BÉT nem vállal semmilyen szavatosságot és kizárja minden felelősségét az Útmutatóban szereplő információk pontosságával, helyességével, aktualitásával és bármely célra való alkalmasságával kapcsolatban. A BÉT kifejezetten kizárja felelősségét bárminemű közvetlen vagy közvetett károkért, elmaradt haszonért, elmaradt üzleti lehetőségekért, vagy a jelen Útmutató közvetlen vagy közvetett felhasználásából eredő esetleges költségekért.

A jelen Útmutatóban szereplő bármilyen adat, információ tájékoztató jellegű és nem tekinthető és tekintendő befektetési, jogi vagy bármely egyéb tanácsnak, vagy a BÉT részéről történő, bármilyen befektetési lehetőségre vonatkozó nyilvános ajánlatételnek. A jelen Útmutató tartalma nem minősül felhívásnak a BÉT-re bevezetett eszközökbe történő befektetésre. Ennek megfelelően a befektetők számára javasolt, hogy bármilyen befektetési döntés meghozatala előtt tanácsadás érdekében forduljanak a saját független befektetési tanácsadójukhoz / befektetési szolgáltatójukhoz. A jelen Útmutatóban található bármilyen weboldalra mutató link szintén tájékoztatási célokat szolgál, a BÉT semmilyen formában nem vesz részt ezen weboldalak tartalmának előállításában, és kizár minden, az ilyen weboldalak tartalmával kapcsolatos felelősséget. A BÉT fenntartja a jogot, hogy bármikor módosítsa a jelen Útmutatót, illetve, hogy korlátozza vagy megszüntesse az Útmutatóhoz a hozzáférést. A BÉT minden tőle elvárhatót megtesz annak érdekében, hogy az Útmutató folyamatos és zavartalan elérését biztosítsa, de ezzel kapcsolatosan semmilyen szavatosságot nem vállal.

